

KOVA

KOVOJ
TU ĮGYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SAJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:

metams „ 2.00
pusmečini „ 1.00

ADRISAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 30

Philadelphia, Pa. 2 Rugpiučio (August) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Haywood liuosas!

BOISE, Idaho. – Pereitą subatą pasibaigė byla ir prisiekusieji teistojai («jury») tapo uždaryti, kad nuspręstų, ar Haywoodas kaltas už buvusiojo Kolorados gubernatoriaus Steunenbergo užmušimą, ar ne. Nedėlioj prisiekusieji (jų yra 12) išdavė nuosprendį: «Haywoodas nekaltas»...

Haywoodas bus liuosas, jo nepakorė. Darbininkų organizacija bus da liuosesnė. «Galite pakardinti «Bill» Haywoodą, bet darbininkų organizacijos nepakarsite!» — pasakė teisme garsusis apgynėjas advokatas Darrow, kalbėdamas į «jury» pirm nuosprendžio. Ta byla, kaip žinoma, kapitalistų valdžios buvo iškelta ne prieš vieną Haywoodą ir jo draugus, ne prieš kelis darbininkų reikalų vadovus ir apgynėjus, bet prieš pačią darbininkų organizaciją, prieš jų vienybę, solidariškumą. Ir nepasisekė to solidariškumo pakarti!

Prastas socialistas, kuris nekovoja.
Prastas kovotojas, kuris «Kovos» neplatina.

Susirinkimų netvarka ir jos priežastys.

PASTARUOJU laiku tarp Amerikos lietuvių apsirėškė, rodos, labiau, kaip kuomet nors netvarka susirinkimuose: Worcesteryje (Mass.) – susirinkime kuopos Susiv. L.R. Katalikų Amerikoje, Clevelande (Ohio) 14 kp. Sus. Liet. Amerikoje ir Eastone (Penn.) per prakalbas lietuvių katalikų parengtas.

Worcesteryje kunigas, stovėdamas už vieną kandidatę į delegates, priešingiems ėme grumoti kumsčia, ir kaipo dvasiškas tėvas vieną tėviškai pabaudė, sukruvindamas nosį; tas, žinoma, budamas drutas tėvo vaikas, tėveliui panašiai atlygino, peržengdamas nepaliečiamybės tiesas. Tai grynai katalikiškos peštynės, ir apie jas daug nekalbėsime. Apsistosime valandėlę ant tų susirinkimų, kur ir mūsų draugai, socialistai buvo įtraukti. Teip, tam pačiam Worcesterij, kaip jau buvo rašyta «Kovos» korespondencijoje, per katalikų seimo vaidinimą buvo kaip ir du vaidinimai vienu kartu: vienas ant pagrindų, – «Tarp dilgėlių rozės», – kitas pačioje publikoje, kurios tarpe dalyvavo, kaip matyti, ir socialistai;

Eastone, kaip praneša, kunigui Milukui kalbant, uždavinėjo kai-kuriuos klausimus, – klausimus, ant kurių kalbėtojas nenorėjo atsakyti ir pagalios bandė «cicilikus» išvartyti iš salės, kad jiems, katalikams, būtų vieta rami savo reikalams apkalbėti; tas užsibaigė «marselietės» dainavimu... kaip ir po Worcesterio vaidinimui. Clevelande jau katalikystė nieko bendro neturi ir tik «tautiečių» (liberalų, demokratų) su socialistais susirėmimą tematome.

Ką gi tame visame matome? Priežastis tokios netvarkos matomai visur buvo ta, kad tuli jaučiasi galingesniais ir viską nori pastatyti pagal savo nuovoką, nežiurint kitų balso. Ir taisiais galingaisiais šiuo tarpu pasirodė ne socialistai, vienok jie, visur «apgalėjo», nes visą komediją užbaigė marselietė, išėmus tik Clevelando buržujus, kurių tik du buvo, o visą kuopos susirinkimą išvaikė.

Kodėl mūsų draugai dalyvavo tokioj netvarkoj? Aš jau worcesteriečiams išreiškiau, kad negalima pagirti socialistų apsiėjimo. Dėl ko? Dėl to teip sakiau, kad apsišvietusiems žmonėms nepitinka daryti kokį nors ergelį kad ir savo priešų susirinkime. Bet nemisliju, nes teip nė nebuvo, kad draugai ten būtų pakėlę kokį ergelį; jie tik matydami tą pačių katalikų vadovų per «rozės tarp dilgėlių» pakeltą ergelį, neišken-tėjo ir patįs prie tos komedijos prisidėjo. Gal kitaip ir negalima buvo pasielgt. Esti kartais toki kvailybės dievaitės dar bo vaisiai, kuriuos pamatęs ir rimčiausias – prakilniausias filiozofas nusikvatos ir, peržengdamas etikos ribas, stačiai sartyros, jei ne paniekos žodį numes. Kaip ir Eastone – eikit, girdi, jus, «cicilikai», laukan, – nums, katalikams, reikia pasikalbėt apie savo naujai sutvertos draugijos reikalus. Aiškus absurdas, nors tai darbas «septynklesio» kunigo, kaip patįs pasigyrė: iš viešo susirinkimo, iš ne savo salės išvays, kas nereikalinga, ir patįs sau gaspadoraus. Socialistai visus savo susirinkimus daro atvirai, niekam durių neuždaro, – priešingai – da prašo kuodaugiausiai susirinkti; taigi nedvyvai, kad tokį absurda išgirdę, sujudo ir «pasyčiojo», kaip «Žv-dė» rašo – «riaumojo» marselietę.

Vienok socialistams reikėtų but išmintingesniais už tokius «despotukus», už kvailybės dievaitės tarnus. Mūsų kasdieninis tikslas – viską sunaudoti visuomenės apšvietimo labui, jokios progos nepraleisti. Tas tikslas geriausiai pasiseka atsiekti, jeigu žmonių dauguma pritaria. Reikia saugotis nuo tokių netvarkų, ypač – nebut jų priežastimi, už kurias paskui dauguma galėtų mesti ant mūsų šešėlių. Mūsų visados stovime už daugumos reikalavimus, visur dauguma valdo, o mažuma pasiduoda. Todėl – nieko blogo, jei mažuma – koki buržujai a la Milukai, Sacevyčiai, Gritės ir jiems panašūs katalikų, ar tautininkų atstovai prunkš ant mūsų devyneriopa panieka. Tajį jų prunkštimą teipgi galime, tik reikia mokėt, išnaudoti. Jų padėjimo keblumą jaučia ir neapšviestas žmogus, reikia tik jam išaiškinti kaip yra ir kaip turi but – ir jis nesiduos vesti tokiems graziems kunu bet dvasia purviniems prieštvainiams vadovams, kurie veda tik prie tamsybės, kad galėtų geriau užlaikyti senąją tvarką, kur keliems pilvočiams riebu gyventi, traukiant iš visuomenės daugumos prakaitą ir patogų

vėšpatauti ant jos. Mūsų biznieriai, – svietiškiejie (kad ir šliuptionariai) ir dvasiškiejie, – nors tuli iš jų – tik iš pirmutinių, – patįs sunkiai dirba, kaip darbininkai – baturčiai, bet jų dvasia yra tikrai buržujiška, ir tą jie kaskart aiškiau parodo, kaip tik tankiau susitinka su socialistais.

Kliasų skirtumas darosi aiškesniu ir tarp lietuvių. Tokius susitikimus mes neturime praleisti tylėjimu, turime aiškinti to viso priežastis, parodyti, kame skirtumas. Ypač nuo pereitų metų daugelis mūsų draugų rupinasi ir III susivaziavimui pastatė klausimus, koki turėtų buti mūsų santikiai su tautiečiais. Tai reikia ir aiškinti žodžiu ir raštu, nes to dalyko supratimas teipgi yra vieu darbininkų apšvietimo spinduliu, dabar gana svarbiu.

J. Baltrušaitis.

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?

LEKCIJA ŠEŠTA.

5. Politiškoji kova.

(Tąsa).

MUMS reikia visų tų politiškujų tiesų, kurios apgina minties laisvę. Yra, žinoma, tokių, kurie nenori, kad kožnas kalbėtų tą, kas jo dūšioje yra. Vienok žodžiais, kaip žinoma, nė viena viešpatystė nebuvo sugriauta, ir visos priemonės, visi apribavimai, daromi su tikslu sukliudyti revoliucijoniškų idėjų (mintiečių) prasiplatinimą, niekada, kaip žinoma, neturėjo pasisekimo. Kiekviena tokia priemonė tiktai padaro aršesnę ir daug aštresnę kovą. Laisvasis žodis – tvirčiausias priešas visokio melo, visokios nedorybės ir geriausias auklėjimo įrankis.

Teip, mums pirm visko reikalinga sąjungų ir susirinkimų laisvė. Kiekvienas pilietis turi turėti tiesą, kada ir kur norint sušaukti susirinkimą, įkurti sąjungas arba draugijas ir jose drange su kitais žmonėmis svarstyti kokius norint klausimus. Įdomu, kaip kovojo už susirinkimų ir draugijų laisvę – pavyzdžiui, – Austrijoje. 1867 metais darbininkai padavė peticiją (prašymą) parlamentui, pripildytą šimtu tūkstančių parašų, reikalaudami «sąjungų ir susirinkimų laisvės». Liberalų partija, tuomet turėjusi valdžią, išleido apie susirinkimus ir sąjungas įstatymą, kuris ir šiandien tebėra spēkoje. Įdomu, kad liberališkoji partija, kuri pilte pila žodžius apie laisvę, kiek galėdama susiaurino įstatymą abelnai ir, be to, idėjo tam tikrą paragrafą, garsųjį susirinkimų įstatymo § 6, kuris suvarė į nieką visą įstatymą. Vienas doresniųjų liberališkų atstovų, dr. Herbst, nurodinėjo tada parlamente, kad tas paragrafas panaikinas visą įstatymą, bet liberalai, suprantama, jo nepaklausė. Įdomu teip-gi tas, kad tie patįs liberalai, kurie sutvėrė įstatymus apie sąjungas, 1870 metais uždarė visas darbininkų sąjungas, dėi to, kad šitie norėjo įkūnyt tikrai nepriklausomą darbininkų judėjimą. Iš to aišku, kad proletarijatas turi įstatymais apdrausti sau pilną minties laisvę, net ir tiems podraugei savo priešams, kurie patįs kovoja prieš reakciją.

Norėdama suspausti darbininkų sąjungas, liberalų partija griežėsi už smulkiausiųjų policijinių gudrumų, darė jų (sąjungų) namuose kratas, persergėdavo jas, panaikindavo. Viena darbininkų sąjunga prašė kartą perkeisti įstatymus teip, kad sąjungos uždaviniai būtų ne tik dvasiška pagelba jossanariams, bet ir medegiška, vienok

liberalų partija atsisakė tai padaryti, pamačius tame «viešpatystės pavojų».

Toliau, mums reikalinga *spaudos laisvė*, ir tai kuoplačiausia. Visiška spaudos laisvė reikalinga dėlto, kad ji yra geriausiu pagrindu tam, kad būtų padaryta gili ir tvirta įtekme ant žmonių minčių. Jeigu mūsų priešai pertaria, kad visiška spaudos laisvė prives prie blogo spaudos vartojimo, kad ji sutvers platų lauką melagiams, apšmeižikams ir tt., tai tą nuomonę negalima rokuoti rimta. Įsekmui, tik nėsant laisvos spaudos, melagiai ir šmeižikai gali liusiai veikti, kadangi visi cenzūros gyliai tenka vien doringajai, patogiajai spaudai. Esant gi pilnai spaudos laisvei gali užgimti spauda nepaperkamoji, ir tada jau esti negalimas daiktas spaudos pirkimu platinti melagystę ir apšmeižą. Ir, ant galo, paperkamoji spauda yra tai pasekmė ir viena-dalis visuotinos šios gadynės dorybės ir išnyks, kaip tik bus įvezdinta abelnai laisvos įstaigos, kurios savo eile gali būt prirengiamos su pagelba laisvosios spaudos.

Toliau, mums reikalinga *persikilnojimo laisvė*, ir tai reikalinga ji mums dėlei kaikiurių kapitalizmo ypatybių. Kapitalas turi turēt galę kiekvienoj valandoj perkelti jam reikalingą darbininkų skaičių ten, kur jis nori: jis turi turēt galę išplėsti ir apribuoti sauvaišikai skaičių dalyvautojų išdirbystėje, kad paskui jis galėtų pritaikyti pardavinių kainas prie rinkos reikalavimų, ir tt. Ten, kur nēr persikēlimo laisvės, pramonės išsiplėtojimas yra suvaržytas. Tai dėlko nuo 1848 metų, kada senas, baudžiaviškasis surėdymas, kaip žinoma, persikeitė į naująjį buržuaziškąjį surėdymą, persikēlimo laisvė buvo pripažinta būtinai reikalinga. Bet buržuazija moka tą laisvę aprubežiuoti, teip, kad ir pramonės reikalai būtų pakakinti ir vienkart būtų išvengiami politiški pavojai, kuriuos ji gali padaryti buržuazijai.

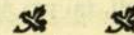
1848 m. Austrijos regentas, erceceogas Liudvikas vienoje pašnekoje su keliais pramoninkais išreiškė nuomonę, kad tikrasis pavojus pramonei esąs susigrūdime didelių darbininkų minių didžiuosiuose miestuose; proletarijatas, girdi, yra revoliucijos židinis, ir jeigu daug jo prisirenka vienoje vietoje, tai tas reiškia didelį pavojų viešpataujančiųjų klesų privilegijoms. Viskas tas buvo nekvailai ir visai teisingai. Buržuazija paskiaus ir suprato tai ir to pavojaus išvengimui ji atidarė dangtį, ir persikēlimo laisvė išsisklaido visada, kaip tik pavojus pasidaro perdidelis. Pirmu tokiu dangčiu yra garsingieji nepaprastieji įstatymai. Jie daromi tai toje, tai kitoje formoje ne tik monarkiškose viešpatystėse, bet net ir respublikose. Naudojasi, padėkim, prie aprubežavimo persikēlimo laisvės koku-nors anarhistų pasikēsny, kuris gali atsitikt net ne toje viešpatystėje, o visai kurioj-nors kitoje. Austrijoj tam dalykui yra vartojamas kitas labai išbandytas įrankis — išsiuntimas į gimtinę. Mēs norime, kad darbininkas galėtų išsirinkti sau apsigyvenimo vietą ten, kur jam patinka, kad ne turėtų tam aukauti savo politišku persitikrinimų skelbimo laisvės, ir dėlto mēs reikalaujam visiškos persikilnojimo laisvės.

Toliaus, mēs reikalaujam politiškosios *moterių emancipacijos* arba išsiliuosavimo. Jeigu jūs atsimenate, ką aš kalbėjau priešpašutinėje lekcioj, tai suprantate, kodėl būtinai reikalinga duoti pilną laisvę ir moteriai, kodėl ji turi gauti tas pačias politiškasias tiesas, kaip ir vyras. Daugelyje Europos viešpatysčių, progresyviškesnių, šitas klausimas stovi prieš akis ir matomai netolimas jo išrišimas geroje prasmėje. Pavyzdžiui — Švedijoj moterims bus duotos visos politiškosios tiesos, Danijoj ir Austrijoj, teipgi keliose (4-se) Amerikos valstybėse, moters jau naudojasi rinkimo tiesa.

Toliaus, mēs nenorime, kad politiškosios tiesos gyvuotų tik ant popieros, o norim, kad jos būtų užtikrintos visiems laikams, ir dėlto tai mēs su visu pasirizimu ir visokiose sąlygose stojam priešais nepaprastuosius įstatymus, kurioj nors formoje sutvertus. Laisvoje valstybėje nepaprastieji įstatymai negali turėti vietos, kadangi

3 nepaprastieji įstatymai priveda prie sustiprinimo absoliutiškosios (neapribuotos) valdžios, politiškus papročius padaro laukiniais ir gali kasvalanda padaryt visai negalimu tolesnįjį laisvų pažvalgų ir partijų plėtojimąsi. Tai vienok neklaido to, kad už nepaprastuosius įstatymus kalbėtų, tam tikroms sąlygoms esant, net buržuaziškosios partijos, besivadinančios radikališkėmis, (kurios eina už didesles permainas, pagerinimus). Austrijoj, paimkim pavyzdžiui, buvo nepaprastas įstatymas, 1868 m. sutvertas liberalų, turėjusių tuokart valdžią. Tą patį įstatymą aštuoni metal atgal per Pragos riaušes įvedė vokiškoji Scheonerero partija, kuri ir gi save vadina radikališka partija. Prieš minių riaušes pas mus yra kriminališki įstatymai, o policijos ir kareivių pas mus, ištikrųjų, teipgi užtektinai. Bet nepaprastieji įstatymai yra tai *politiškosios* priemonės, atkreiptos paprastai prieš tikrai teisingus žmonių reikalų apginėjus. Visi nepaprastieji įstatymai — pavyzdžiui — Austrijoj buvo atkreipti priešais socialdemokratų partiją, kurią turintieji valdžią norėjo panaikint, ir jie tokius įstatymus darė priešais tą partiją net tada, kada ji jokių santikių neturėjo su tomis priežastimis, kuriomis valdžia naudojosi įvedant tuos nepaprastuosius įstatymus. Aiškiu to prirodymo gali būti neseni (1906 m.) atsitikimai Galicijoj. Lenkai-kaimiečiai, fanatikų *jezuitų* įkurstyti, užpuolė ant žydų ir apiplėšė jų gyvenimus. Ką bendro čia turi socialdemokratija? O vienok tuojuos tapo uždraustos visos darbininkų sąjungos ir socialistų laikraščiai, ir viską tą išnaudojo lenkų bajorija. Iš to aišku, kad kiekviens, kuris apgina nepaprastuosius įstatymus, yra reakcionierium, kad ir kasžin kokiais pasiaiškinimais ir gražiais žodžiais jis save teisintų.

(Toliaus bus).

Pabegimas iš kalejimo.

SKARDO N 10 patilpo žinia, jog 25 vasario šių metų keli apsiginklavę mauzeriais ir brauningais vyrai užpuolė ant Vilkaviškio (Suv. gub.) kalėjimo ir atmušė tris politiškus prasikaltėlius.

Tą užpuolimą surengė L.S.D.P. C.K.—tas, norėdamas išimti vieną svarbų kalinį — Kleopą Jurgelionį.

Darbas pasisekė neblogiausiai. Kl. Jurgelionis šiandien jau laisvas gyvena užsienyje.

Jisai atsižymėjo Peterburgo lietuvių tarpe da prieš revoliucijos pradžią. Tarnavo jisai tuomet kokioj ten kontoroj (office) prie gelžkelio. Alga menka; darbas sunkus ir ilgas. Vienok jisai visuomet atspėdavo nuo savo užsiēmimo, kad pasidaruoti visuomenei.

Peterburgo lietuviai turėjo tris draugijas, kurios laikas nuo laiko taisė vakarus perstatymais ir koncertais. Kl. Jurgelionis juose karštai dalyvaudavo. Čia pasirodė jo nepaprastas artistiškas talentas: tiek juokinguose farsuose, tiek dramose arba tragedijose, jisai visuomet savo lošime duodavo puikius, nesulyginamus tipus. Neužilgo be jo negalėjo apsieiti jau nė vienas gerconis perstatymas.

Pažino jį žmonės ir kapo poetą-deklematorių. Jis neužsigandindavo taisiais poezijos veikalais, kurie razdavosi mūsų rašliavoje, ba, tiesa, nelabai nė buvo iš ko pasirinkti. Mėgino jisai deklamacijoms eiles pats rašyti. Ir čia apsiereiškė jo didelis gabumas.

Atmenu rudenį 1904 m. Peterburge buvo neramu. Po visų beveik metų patrijotiško entuzijazmo (iš priežasties karės su Japonija), užstojo reakcija. Valdžios nepasisekimai Tolymuose Rytuose atšaldė patrijotų karštį. Valdžios priešai prabilo drąsiau. Jų balsas dabar klausėsi. Darbininkai ir inteligecija nerimastavo. Vieną nedėdienį studentai padarė didelę demonstraciją ant Nevos pros-

pekto, protestuodami prieš Mandžiūrijos skerdynes. Policija ir kiemsargiai puolėsi juos mušti. Daug buvo sužeistų. 5 sumuštų studentai ant rytojaus pasimirė. — Ore jautėsi audra.

Nužilgo lietuviai turėjo vakarą. Kleopas Jurgelionis deklamuavo savo originališkas eiles. Tėmą paėmė iš paskutinių dienų atsitikimų. Išpūdingi žodžiai ir artistiškas deklamavimas padarė milžinišką veikmę ant žmonių: vieni plojo ir trepsėjo, kiek pajiegdami, o kiti... bėgo iš salės bijodamies, kad belangėje neatsidurtų... Jaunuomenė užtraukė marselietę...

Tolyn ir labjauš apsireiškia palinkimas Kl. Jurgelionio prie revoliucijos. Tuo laiku jisai jau buvo įstojęs į gimnaziją. Darbas slaptose mokintinių kuopose dabar užima visas jo liuosas valandas.

Spalių 3 d. 1905 m. jisai dalyvauja milžiniškose Peterburgo darbininkų demonstracijose, eina drauge su minia prie kalėjimo («Predvarilka»), išvaduoję suimtųjų politiškujų. Kuomet premjeras-ministeris Vittė prižadėjo duoti amnestiją, minia grįžta atgal. Bet pakeliui ant demonstrantų užpuola juodašimčių gaujos, apsiginklavusios lazdomis, peiliais ir revolveriais. Atsilikęs nuo minios ant «Siennaja ploščad», jisai nė nepatėmijo, kaip jį apstojo tie valkatos. Tuoj prišoko prie jo klausiti: «Kas esi — raudonas ar baltas?» (reiškia: revoliucionierius, ar juodašimtis?). Bet jam nesusipėjus da nė žodžio pratart, vienas juodašimtis riktelėjo: «Lupk! matai — raudonasis: su ilgais plaukais!»... Ir pasipylė smugiai iš visų pusių per galvą, pečius, veidą. Parblokštas ant žemės jisai jau būtų likęs ant vietos. Bet ant laimės, pro šalį važiuo vežimas. K. Jurgelionis stengė da atsikelti ir į vežimą įpult... Išnešė gyvastį.

Kokių pusvalandį vėliaus, pargrįžęs iš tos pačios demonstracijos, aš radau jį su sukruvintu veidu ir užtinusiomis akimis savo kambaryje. Gyvenau nepertoli, tai pas mane užsuko nuo juodašimčių bėgdamas.

Visos Peterburgo gimnazijos sutvėrė savo sąjungą. Kl. Jurgelionį išrinko į kuopos ir į bendrąjį komitetą. Tenai jisai buvo vienas iš veikliausiųjų sąnarių.

Bet gimnazijos valdžia nemaloniai žiūrėjo į mokinių vienybę. Susipratusius ėmė persekioti; varė iš gimnazijų laukan, net į policijos rankas išduodavo. K. Jurgelionis teipgi pateko į «neištikimųjų» skaitlių ir turėjo pasitraukti.

Dabar visas spėkas atidavė jisai revoliucijai. Peterburge susitvėrė L.S.D.P. organizacija. K. Jurgelionis buvo čionai vienas iš darbščiausiųjų vadovų. Nepasikakindavo jau slaptomis mokintinių ir studentų kuopelėmis, ėjo į minią — į fabrikus ir dirbtuves. Darbavosi be pailsio per pusę suviršum metų. Jo karštas žodis patraukė ne vieną darbininką ir revoliucionierių eiles.

Ant galo, policija susekė nenuilstantį agitatorių. Vieną rytmetį pro tamsą da išiveržė būrys žemsargių ir žandarų į Jurgelionio gyvenimą. Išgriozdė visus kambarius, išvartė rakandus; suėmė jaunesnįjį Kleopo brolių, 14 metų vaikina, už tai, kad jo skrynutėje užtiko švininių litarų žiupsnį (jisai dirbdavo spaustuvėje), ir išėjo grąšindami tėvams, ba... Kleopo nerado namie. Jisai buvo išvažiuavęs į Vilnių.

Lietuvoje ir vėl darbavosi jisai miestuose ir sodžiuose: tvėrė ir stiprino darbininkų organizacijas, platino literatūrą, rašė į laikraščius. *Кавказ* gubernijoje nemaža jisai prisidėjo prie to, kad valsčionis išrinko teip gerus atstovus į antrąją dūmą.

Suvalkų gub. jį suėmė.

Vėliaus, pabėgęs iš kalėjimo da darbavosi jisai tulą laiką Vilniuje ir Peterburge. Bet policija jau visur sekė jo pėdas. Ilgiaus veikti buvo sunku nepakliuvus į jos nagus. Reikėjo prasišalinti.

Nors gailėjo atleisti tokį darbininką, bet pavojus buvo jau perdidelis. Todėl dragnai padėjo jam iškeliauti į užsienius — toliaus nuo valdžios nagų.

Neseniai gavau iš jo laišką, kuriame smulkiai aprašo, kaip jam

pasisekė ištrūkti iš kalėjimo. Paduodu čia tą jojo aprašymą.

P. Grigaitis.

20. VII. 07.
Long Island City, N. Y.

(Bus sekančiame num.).

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Peterburgo policija vėl turi džiaugsmą, kad «susekė» ir suėmė naujo suokalbio ant caro gyvybės pramatorius. Iškrėtė vieną namą ir rado gerą Pabaltijos geležinkelio pleną ir caro laivo pleną, iš ko spėja, kad tai pagal tuos plenus daryta pasikėsimo planai. Suėmė daug žmonių — vyrų ir moterių. (Policija tahkiai mėgsta tokius «suokalbius» susekti).

Reakecija užėjo tikrai baisi. Kiek viens gubernatorius tai caruks; duota jam pilna tiesa elgtis pagal savo «nužiūrėjimą». Dėlto jau ir ramiausiems žmonėms beveik nėr vietos, kur būtų ramus nuo policijos bei šnipų užmačių, ir nuo kalėjimo bei karės teismo šmėklos, kuri nuolat grėšia. Slaptoji policija (šnipai) — visagalingi — gali kiekvieną areštuoti, kada tik panori ir prieš valdžios «teismą» neišsiteisįsi. — Teip rašo Londono laikraščiuose vienas korespondentas iš Maskvos.

Carskoje Selo caras išėjo peržiūrėti savo kariumenės — «Semionovskij» pulką, ir tas visas pulkas atsiskė klausyti net paties caro. Jie reikalavo pašalinti jų komendantą, jan. Reimaną. Tuojaus kareiviai tapo nuvaryti į kazermes, kur padarius kratą rado nemažai slaptų laikraščių ir knygielių, dėlto areštavo keletą kareivių. Valdžia stengiasi tai užslėpti, kad kiti pulkai nepradėtų «buntavotis»; nes jau ir vėl eina judėjimas tarp caro gvardijos Preobražensko pulko.

Tiflise kareivis nušovė pulkauninką Dobrovolskį.

Pirmasis iš suokalbininkų, ką turėjo užmušti carą, vadinašis Klosvoskij; tarp kitų yra vieno advokato, Feodosjevo pati, vadinama «Drauge Nina».

Karės teismai žudo už menka ką, ypatingai Rygos apygardėj; pavyzdžiui — Rygoje viens pasmerkta myriop už pavogimą 10 rublių. Po nuosprendžiu pasmerktieji turi būt nužudyti į 72 valandas; per tą laiką gali kalinys apeliuoti į kariškąjį kassacijos teismą. Bet ar bus gyvas, kada tą apeliaciją tas teismas ims peržiūrinėti? — Baisios dienos Maskolijoje.

Vengrijoj eina aštrus judėjimas, neva tautiškas, bet pro tautiškamą prasimuša klesų nesutikimai. Aną kart pranešėm, kad kroatų atstovai apleido demonstratyviškai seimą, kadangi jų kalbos tiesos buvo susiaurintos. Atstovams apleidus seimą, liko jame vienas tik vyskupas Drohobečki. Liaudis ištūžo už tą viltvilystę ant vyskupo ir ėmė jį bombarduoti, ne tik boikotuoti. Išdaužė langus, mėtydami akmenimis ir rašalo bonkutems (tas turbūt pirmą syk tam tikslui vartota!). Nuo rašalo visi daikta! sugedo.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Turtingieji išsisuka nuo mokesčių, ant biednyjų juos užkraudami. — Teip yra visur, ir labai tankiai, visose šaliose, o teipgi ir Amerikoje. Čia kompanijos per dešimtis metų nemoka mokesčių, ir tik lyg netyčia išsina į aikštę, kad tiek ir tiek milijonų nuvogė nuo valdžios (žinoma, nuo savosios valdžios, kuri, nors darbininkų iš-

rinkta, kapitalistus tik remia visokiais būdais).

Dabar Washingtono miesto advokatas pakelia kovą su tokiais gudruoliais turčiais kurie neteisingsiomis prisiegomis apgaudavo valdininkus (o gal ir su šiųjų žinia), dikčiai sumažindami savo turtus, kad tik mažiau reikėtų mokesčių mokėti, o tą jiems pripuolančią dalį užkrauti ant darbininko bakužėlės, ar šiaip biednesniųjų buržujų ir biznierių. Tasai advokatas paima į pagelbą 3 stenografus (greitarašius), kurie mokesčių biure užrašinėš kalbas bagočių, kad ji paskui negalėtų užsiginti, kaip pasirodys, kad jie melavo.

Telegrafistai pralošė. Jau kelios savaitės praėjo, kaip buvo pranešta apie telegrafistų streiką dviejuose Kalifornijos miestuose (Oaklande ir San Francisco). Dabar nuo 20 liepos jie lianija streikavę, nieko nuo kompanijos neišgavę.

Rūdos kasėjų «riaušės». Minnesotos valstybėj sustreikavo, reikalaujami didesnio uždarbčio, plieno trusto darbininkai. Sustreikavo ne tik kalnakasiai, bet ir tie ką dirba priekplaukose, ką krauja rūdą į laivus. Išviso būk apie 20 tūkst. darbininkų streikuoja. Streikas ramus. Bet kompanija reikalauja kareivių, — ne gana, ką daugybė jos šnipų ir policijos visur landžioja. Šitie slankūnai ir daro visur netvarką, kad tik pasirodyti jog jie labai reikalingi ir kad darbininkus, kurie darą netvarką, būtų galima per prievartą «malšinti».

Plieno trustą (Steel Corporation) kontroliuoja Rockefelleris ir J. P. Morgan, nes juodu daugiausiai tų kasyklų valdo.

55,000 darbininkų rengiasi kovot su tabako trustu. Louisville, Ky. — Tarptautiškosios Tabaco Darbininkų Sąjungos prezidentas Fisher ir išpildomasis komitetas nutarė leisti visai unijai balsuoti, ar sutinka, kad tabako laukų darbininkai streikuotų, ar ne. Jei daugiau balsų bus už streiką, tai rugpiūčio mėnesį sustreikuos 55 tūkst. darbininkų.

Žydų mėsininkų boikotas. Philadelphijoje pereiną savaitę prasi-dėjo ir da dabar tęsiasi žydų moterių judėjimas priešais mėsininkus, kurie pabrangino košer mėsą. Mėsa pirmiau buvo po 12 centų svaras, paskui pakilo iki 14c., o dabar — 18c. Moters ėmė vesti smarkią agitaciją, sakyti ant rinkų prakalbas, kad nieks nepirkų tokios brangios mėsos. Kas bando pirkti tai tas gauna ir į kailį. Kitos susimislįo mėsą apliet kerosinu, kad nieks nepirkų. Žinoma, iš to viso kilo ir muštinės. Vieną moteriškę, kuri papeikė kitų darbą — agitaciją, apspitęs pulkas kitų moterių labai apmušė ir plankus nurovė. Kova ta vienok ne moterių, bet abelnai visų biednųjų žydų, darbininkų, kurie mažai uždirba, uždarbčiai da puola, o maistas brangsta. Biznieriai gi žydai-mėsininkai nepaklausė net savo kunigo Levinthalio, Amerikos žydų bažnyčios prezidento, kurs liepė nebranginti to reikalingo žmonėms maisto, nes esą grėšia tas «pavojus», kad žmonės ims pirkti mėsą nevalytą (nekašierytą).

Keletas ypatų yra areštuota.

Rock Island'e ir Moline, Illinois valst., ir Davenport, Ia., sustreikavo 280 darbininkų, dirbančių vagonų dirbtuvėse, dėl to, kad kompanija atstatė nuo darbo vieną tēpliotoją. Streikininkai reikalauja jį atgal priimti į darbą ir už visą laiką, kol buvo pavarntas, užmokėti pilną mokesį. Tame streike dalyvauja staliariai, tēpliotojai, valytojai ir paprasti darbininkai.

Ohio valstybėj East Liverpoolio mieste 53 karčiamos per prievartą tapo uždarytos. Buvo balsavimas apie karčiamų sumažinimą ar panaikinimą ir, kai tas liko nubalsuota, žmonės tuojaus ėmė priverstinai uždarinėti salinius; iš to kilo maišatis, ėmė šaudytis, muštis. Daug liko sužeista ir daug areštuota.

Cigarninkų demonstracija gubernatoriaus garbei. Kuboje, Havanos mieste cigarų darbininkai padarė demonstraciją garbei Kubos gubernatoriaus Magoono, kurs yra Jungtinių Valstybių valdžios pastatytas. Kubos istorijoje, sako, niekad nėra atsitikę Havanoj to-

kios demonstracijos. Apie 15 tūkstančių cigardirbių pradėjo demonstruoti su Kubos ir Jungtinių Valstybių vėliavomis, ir, prie jų prisidėjus kitiems, pasidarė minia iš 30 tūkstančių su viršum.

Jiems kada nors atsirugs ta iškeltoji «garbė».

Kaip ateivius darbininkus skriaudžia. «Chicago Daily Socialist» plačiai aprašo vieną atsitikimą, kurs parodo, kaip tarp daugybės įvairių skriaudų yra skriaudžiami nemokantieji anglų kalbos.

Chicago ir Northwestern geležinkelio darbininkui, vengrui A. Balogh, prie darbo tapo nukirsti trys pirštai. Kitas jo «tautietis», Weisz, pasisakęs esąs advokatu, prikalbino, kad kompaniją skustų. Pagal įstatymus kompanija turėtų atlyginti už sužeidimą ir negalėjimą darbo dirbti. Pradėjus neva bylą, sušeistamjam staliariui Balogh davė pasirašyti ant popieros, sakydami, kad gaus visą prigulintį atlyginimą. Vargšas užsimokėjo 25 dol., o toje popieroje tarp kito ko buvo parašyta, kad viskas gerai ir tas darbininkas, išgijęs, neturės toje kompanijoje darbo, nors jam kitaip buvo perskaityta. Ir nepriėmė atgal į darbą, kaip pasveikęs nėjo į dirbtuvę.

Sako, kad šitoki turčių bei valdžių darbai gimdo anarchistus...

DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

40 tūkstančių darbininkų, dirbančių bovelnos dirbtuvėse Vladimiro gubernijoje, Rusijoje, sustreikavo dėl dūmos paleidimo ir streikuoja, reikalaujami geresnių savo gyvenimo sąlygų, o labiausia laisvės. Tai streikas ekonomiškai politiškai. Valdžia pradėjo su kareiviais malšinti tą streiką; aną utarninką šovė į miną. Laikraščiai, kurie ką rašo apie streiką ir kitus dalykus, ypač jei teisingai, yra uždengiami ir redaktoriai nubausti pinigine ar kalėjimo bausme. Areštuotųjų tiek daug, kad daugelyje vietų nesutelpa ir į triobas, naujai paverstas į kalėjimus, nēr kur kaliniams pernaktoti, tai daugelis miega už durų. Karės teismas vėl įvestas, nežiūrint to, kad pastaroji duma jį buvo panaikinus.

SANJUNGOS REIKALAI.

Literatūros Komiteto krivulė N 1.

Perėjusi krivulė per Lit. Kom. sąnarius (VII.16.07) nutarė sekančius reikalus ir meldžia «Kovos» redakciją juos Sąjungai apskelbti.

1) Literatūros Komiteto archyvarijum bus J.O. Širvydas (224 E. Main Str., Plymouth, Pa.), kurio adrisas turėtų būt «Kovoje» visuomet laikomas, idant kas norėdamas rankraštį prisiųsti, matytų kur. Pas jį gulės visi neatspaudintieji raštai, bei L.K. susinešimai.

2) Pinigai kieno nors paskolinti išleidimui raštų ir Susivažiavime skirti Lit. K—tui paimt, turi būt perduoti į abelną Sąjungos išdą, pakvituojant «Literatūros Fonde» nuo ko gauta.

3) Pildomasis Komitetas tepaima kuoveikiausiai 3-čią zece-rių, knygelių spauzdinimui.

4) Pildomasis Kom. tenuperka raidžių knygelėms statyti pinigai turėtų būt paimti iš «Kovos» Fondo už kokias 50 dol. Raidės tokios, kaip «Kovos» naujosios — 10 points.

5) Pirmųjų-pirmiausiai išleisti «Politiškas Minių Streikas», ku-

rio rankraštį jau turi Lit. Kom.

6) Išleist tos knygutės 2000 egz. ir padaryt elektrotypus.

7) Knygutės kaina — 8c.

8) Revoliucijos dainų antrą sąsiuvažą (be gaidų) tuojaus pradėti rinkti. Tą darbą ves, su pagalba kitų L.K. narių, drg. B. Žiurys.

9) Eilės galima bus iš visur (laikraščių, knygučių ir tt.) surinkti. Stengtis parinkti tinkamesnes deklamavimui.

VII.16.07

Pirmsėdis
Skr. B. Žiurys,
Archyvarijus J. O. Szirvydas.

P.S. Pasirašydamas ant visų nutarimų, nelabai noriu sutikti su 2 nutarimu. Pinigai «Lit. Fond.», man rodos, turėtų būti nesumašomi su Sąjungos išdu; tas turėtų būti apversta vien tik apmokėjimui už darbą 3-čiam zeceriui, kuris dirbs prie knygučių (ne «Kovos»), elektrotypų, etc. Tam juk aukauja visuomenė, taigi *vox populi* — *vox Dei* turėtų būti. Patariu laikyti skyrium «Lit. Fondą», o jei reikalas bus, skolinti kad ir iš Sąjungos išdo, jei turės.

B. Žiurys.

Su antru punktu nutarimų aš apsolitiškai nesutinku. Turi būti atskiras («Lit. fondas». Red.).

J. Szukys.

Prie naujos tvarkos.

Mēs 14-tos kuopos draugai savo mėnesiniam susirinkime apsvartėm su atyda nutarimus III-čio susivažiavimo. Ir mēs abejojam, ar galės gyvuot mūsų organas «Kova», kadangi mūsų lėšos žymiai pasididino, ir kas savaitė išdas mažta. Ne laikas bus mums rūpintis, kada jau matysim mūsų organe ant keletos dolerių ne prietekliaus. Tasyk vienas kelias atsiliks mums atsišaukt į draugus, kad paaukautų užlaikymui organo, nors ir lig šiam laikui ne vienas yra ankavęs. Draugai, mēs matom, dabar įplaukia ne visai mažai, ypač prenumeratos, kada dovanos duodasi. O bet išlaidos viršina.

Mēs paduodam šioki sumanymą, kad sumažinti lėšas. Kito būdo neišrandam, kaip tik surast pigesni sekretorių. Žinoma, ne malonu mums prašalinti drg. Dubicką, kuris kiek galėdamas darbuojasi labai mūsų Sąjungos, bet kad mus dalykas verčia prie to, tai išvengti negalim.

Draugai, mūsų Sąjungoj yra drangų gana gabių ir jeigu mēs paskirtume išrinktam draugui ant sekretoriaus ne mažiau užmokėti ant metų kaip 100 dolerių, ir mēs tikrinam, kad tokių draugų rasis, kurie apsiims atlikti Sąjungos darbą už minėtą mokesį, liuosam laike savo užsiėmimo, o gal ir pats drg. Dubickas teip apsiimtų; tuomet sumažėtų mūsų lėšos, ir teip galėtume gyvuoti pakol pilnai įstengsime užlaikyti sekretorių. Mēs būtinai privalom atkreipti atydą ir apsvartyti, kol dar yra laikas. Neįstabu, kad III-čias Susivažiavimas galėjo pripažinti tokią tvarką už naudingą ir ji yra gera, bet tik mēs turim pastatyti į tokius rėmus, kad nesunkintų mūsų Sąjungos, ir kad mēs pritaikysim prie įplaukimų išlaidas tada nereikės krūpčioti bankrūto.

Kas link perkėlimo mūsų spaustuvės į Brooklyną, mēs pilnai pritariam, norint «Kovos» du numeriu prisieis spaudzinti į vieną, o ne vieną į du, kaip parodo pasikalbėjimo draugai. Mums rodos pasikalbėjimo draugams vertėjo paduoti kuopoms į apsvartymą, nes kelios ypotos neigalioja arba neturi tiesų pilnai pavesti koki sumanymą Pildomamjam Komitetui išpildyti; tą gali įgaluoti tik tai kuopos.

J. Szallis, P. Grinius.

Prie 1-mo rajono nutarimų.

Ar gerai nutarė 1-mas (Conn.) Rajonas LSS. IV-tam susivažiavime, Meriden, Conn.?

NEŠIGILINSIU į visus nutarimus, bet stengsiuos išreikšti savo nuomonę kas man išrodo klaidingai; neabejoju, kad ir kiti draugai tą patį jaučianti pasakys.

Įstabu man, kad minėtas rajonas savo IV-toj konferencijoje pakėlė tokius klausimus, kurie neišrišami vieno rajono, bet visos LS. Sąjungos delegatų susivažiavime. Minėtinai tiejie svarbus reikalai turėtų būti apkalbami per organą priešais susivažiavimą kokiais keliais mėnesiais.

1). Konferencija iš 24 ypatų negal ir netur tiesos sulaužyti III susivažiavimo nutarimų; gali bent patardama leisti per referendum, bet niekad nutart.

2). Rajonų pridėmė svarbiausia, organizuoti darbininkus rengiant prakalbas tokiuose vietose, kur dar socialistiškas žodis nebuvo, arba retai kada skelbiamas yra, bet ne užgauliot ypatus paskirstant jiems darbus, arba priverst ką prievarta, kad jis tur būtina darbuotiesi labai LSS. Nors tai ir geros nuomonės išreikštos, bet toli ne savo vietoj.

3). Kaip 1-mo rajono IV konferencija galėjo sau išsiaiškinti teip patardama, o ne leizdama per referendum: «Iš atžvilgio į silpną finansiską stovį LSS., mēs patariame dabartinio «Kovos» administratoriaus darbą pavesti Sąjungos sekretoriui» (Bet nėra paaiškinta, ar sekretorius apsiims tą darbą). Panašiai prisispirt kad administratorius gal rast darbą prie statymo raidžių ir gi yra negalima vien dėl to, kad ne visiems tas darbas patinka ir ne visi yra jam atsakanti. Ar galima mokinini mokėti algą 50 dol., kuris per mėnesį statys 32 pulapių knygutę? O gi prie pašalinių darbų, anot brooklyniečių, jobsų, statėjo reikia daug gabesnio, negu prie statymo knygučių, arba laikraščio. Ką reiškia tas patarimas, kuris neleistas per referendum? Malonės viršininkai IV-tos konferencijos 1-mo rajono paaiškinti visiems LSS. nariams.

4). Tankiai matosi išsireiškimai link jobs (pašalinių darbų). Stebėtina man, kodėl draugai teip išigilina, kad iš jobs yra didis pelnas. Jeigu bus norima atlikti darbus ir kitų miestų lietuviams, tai reikės dirbt pigiaus, negu kad vietinės spaustuvės tokį pat darbą atlieka; ir gi prisieis apmokėti lėšos siuntinėjimo per ekspresą.

Nesigirdėjo dar man niekur Amerikoje kad lietuvis iš pašalinių darbų, jobsų, praturtėjo. Užsiiminėdami agentūromis, siuntinėjimu pinigų į visas dalis svieto, randasi keliolika. Minėtinai Olševskis Chicagoj, P. Abieunas Pittsburge, J. Skritulskas New Britaine ir k. Rodosi yra pašalinių darbų, bet yra ir darbininkų; ir mēs su savais darbais konkuruot kitus negalime.

5). Yra sakoma: «Apsvarsčius drg. K. Rutkaus atsišaukimus, rašytus privatiškai į draugus, mēs užklausiame (Ko klausiate?), ar jo vėla yra ketama išleisti knygutę, ir ar ji bus jo ypatiskai naudai, ar atiduota LSS.?» Ji bus tujų naudai, kurie ją skaitys. Išleidinėjimas knygučių dar man nesuteikė jokį pelną ir nė jokio pasipelnymo dar niekad nebuvau geidęs; vien tik matydamas reikalingumą stengiuosi juos išleisti. Dar LS. Sąjungos nebuvo, kada išleidinėjau «Lapelius». Dabar gi, kad sustiprint LS. Sąjungą, išsiaiškinti plačiau socializmą (geriau sakant: draugijiškai-politikišką mokslą ekonomijos), mėginu išleisti knygutes. Dėlei to aš nesijaučiu, kad būčiau teip toli prasižengęs prieš lietuvišką darbininkų visuomenę, kad raginau draugus paremti šį trečią išleidimą knygutės, kuri bus panašiai, kaip pirmos dvi: «Agitatorius» ir «Kaip aš tapau milijonierium». Tad jau ir prasčiausias darbininkėlis gal matyti skirtumą tarpe apgarsinimo Freedmano kepurį ar Kolinsio gyduo-

liū, kad labai geros. O vienok IV-ta konferencija sulyginu pavieniū išleistus gerus raštus su paprastais «mahamoliū» apgarsinimais kurie nė jokį progresą tobulai nedaro... Sakoma: «jei ypatingai nau dai, tai mes reikalaujame, kad už garsinimą įplaukusių aukų, bū tų apmokama kaip ir už paprastą apgarsinimą. Mes gi patariam tuos veikalėlius pavesti LSS. ir reikalauti už jų vertimą atlygini mo, atspaudint juos pinigais «Literatūros fondo» ir tokiu pasielgi mu mes pasirodysime, jog mes socialistai mokame kooperatyviš kai visuomenės dirvoj darbuotis».

Gražu girdēt tokius išsireiškimus konferencijos, kad da yra žadama atlygint už raštų vertimą; bet tokius žodelius galima suly gint su balsu šaukiančiu gilumo girios. Patįs tarē, kad finansai nuolatos mažinasi, «Kovos» fondas» teipgi mažesnis sumoj, negu pernai ir dar kalbama apie atlyginimą už raštų vertimą. Jeigu LS. Sąjunga tą rankraštį atspaudintų nors per tris mėnesius laiko, mielai atiduočiau, bet duot, kad pas savę laikytų, laukdama pakol praturtēs, tada atspaudžis, tai jau visai neverta; panašiai bū tų kaip voverē šakose da, o jau puodą kaistum. Man yra malonu išleist kuo-greičiausia visų darbininkų dvasiškai naudai.

Ir mielai sutinku su LS.Sąjungos 1-mo rajono nutarimu išleisti šią brošiūrėlę, kuri bus tokio pat didumo, kaip «Kaip aš tapau mili jonierium». Jau esu surinkęs aukų apie 20 dol. Tegu tik dabar kita konferencija pasiskubina nutart kuo-greičiausia susidēt aukas iš draugēs ir išleisti. Lai «Literatūros fondas» prisideda 47.26 dol., tai galēs išleisti vardan LSS. Man ir aukautojams podrang duos vieną tūkstantį egzemplioriū. O kaslink tųjų aukų garsinimo, galima la bai lengvai jas negarsinti per laikraštį vien dėl to, kad jos pasigar sina ant paskutinio puslapio tosios knygelės, visų aukautojų var dai ir pravardēs, kas kiek vieną aukavusį užganēdina.

Tiek teturējau IV-tai konf. 1-mo rajono patarimuose patēmyti.

K. Rutkus.

Pranešimas LSS. draugams.

Kurie reikalavote pakvitavojimo ženklelių (markučių) ir kon stitucijū, o negavote atsakymo, tai pranešu visiems, kad seni ženkle liai jau išsibaigē ir jau nevertojami. Tuojau naujus ženklelius ir konstituciją parūpšim. Ženklelis bus guminē antspauda. Kaip tik bus gatavi, pagarsisime «Kovojo» ir kuopoms išsiuntinēsime.

Kai-kurios kuopos Connecticut, Illinois, New Yorko, New Jersey ir Massachusetts valtybiū labai smarkiai varo agitaciją; žy miai pakilo skaitlius naujų nariū ir diktai aukų surinko «Kovos» Fondan. Draugai kitų valstijū, neatsilikit, stokit į darbą, kad skaitlius bendradarbiū visur lygiai augtų.

Draugai, rūpinkitēs kuodaugiause platinti «Kovą». Norēdami gauti naują «Kovos» abonentą arba skaitytoją, atkreipkite jo atydą ant statistikos, kuri dažnai talpinasi «Kovojo», iš darbininkų gyve nimo. Prie «Kovos» daug lengviau yra prikalbinti naują skaityto ją, negu prie kitų laikraščių, dėlto, kad «Kovojo» talpinas vien tik tai:

- Darbininkų istorija.
- Darbininkų išdirbystē.
- Darbininkų skriaudos.
- Darbininkų vargai.
- Darbininkų ligos.
- Darbininkų gyvenimas.
- Darbininkų laimē.
- Darbininkų linksmybēs.
- Darbininkų politika — kliasų kova — socializmas.

«Kovą»

rēdo darbininkai;
valdo darbininkai;
šelpia darbininkai;
užlaiko darbininkai.

Už tai ją ir skaito darbininkai.

LSS. Sekr. *P. Dubickas*

Korespondencijos.

Meriden, Conn. Liepos 5 d. atsibuvo LSS. Connecticut valstijos rajono konferencija. Vakare prasidėjo prakalbos, parengtos minēto rajono.

Pirmas kalbėjo neseniai pribuvęs iš Rusijos revoliucijo nierius Antonov, apie Rusijos revoliuciją. Antras kalbėjo drg. F.Bagočius, — apie dabartinį surėdymą ir jo netikumą. Prie tam da ir daugiau svarbiū klausimū išaiškino ir ragino rašytis į vietinę LSS. kuopelę. Teipgi nurodē reikalingumą šelpiti kovojančius brolius Lietuvoje. Trečias kalbėjo S.Stankevyčius. Toliaus F.Bagočius, J.Verbyla, K.Liutkus, J.Sabas ir S.Stankevyčius, padainavo sekančias rev. dainas: «Atsimeskim nuo senojo svieto», «Pasakyk mylimas krašte» ir «Atsisakom nuo senojo svieto».

Tarpe kalbų ir dainų J.Januševyčienē ir O.Jokimiutē deklamavo darbininkiškas eiles. Publika, kurios buvo ne daug, užsilaiķē ramiai, tiktai po kiekvienai pertraukai buvo smarkūs plojimai rankų. Aukų tapo surinkta 7.90; padalintos pusiau: revoliucijai ir literatūros fondan.

J. Verbyla.

Bridgeport, Conn. Šiuo kartu darbai eina gerai ir oras puikus; saulutē aukštyn pakilus, spindulius išskleidus nori apšviesti visą pasaulę, idant žmonija galētų matyti tiesųjį kelią... Bridgeporto lietuviai ir-gi kila aukštyn pradēdami skaityti raštus ir dorai vesti gyvenimą. Nors iki šiam laikui jie miegojo sukiu miegu, bet jau nuslinko su laiku tos mig los, kadangi šviesa didesnę galybę turi už tamsą, tai ir apga li. Taigi pribuvus drg. J.Barokui į šitą miestelį ir atgabenus kelioliką «Kovos» egzemplioriū ir teip raštų išleiskus tarp lietuviū ir su gerais patarimais, apie darbininkų padėjimą, mūsų broliams lietuviams labai patiko. Ir matyt, kad jau ne užilgo susitvers kuopa LSS. O katrie trokštate dar nusipirkt laikraštuką, pribukite pas jį, o jis jums suteiks. Reikalauki te visi, o aš pribusiu su laikraščiu «Kova».

Ant. Kaučis.

Wallingford, Conn. 13 liepos atsibuvo vestuvēs K.Stepu levyčiaus su M.Jokimiute, kur svečiai besilinksmindami ne užmiršo ir apie vargus mus tėvynēs. V.Jokimui paprašius pa aukaut revoliucijos labui, greit iš susirinkusių radosi pritarē-

jų ir perėjus, surinkom 3.05.

Bet didelei galima nusistebėt iš tokių mus brolių, kurie tyčiojosi, kada jie nieko apie tai nežino. Iš skaitlingo burelio mūsų brolių vos 15 atsirado pritarėjų. Paaukavę keli draugai sustojo ir padainavo kelias revoliucijines dainas šaukdam: «Mirtis tranams!»

V-mas.

Spring Valley, Ill. – Birželio 30 d. atsibuvo prakalbos. Pribuvo LSDP. atstovas P.Grigaitis, kuris savo kalboj nurodė visą bėgį revoliucijos ir kaip mūsų broliai kovoja už aiasvę Lietuvoj. Ragino šelpt ko daugiausia. Publikai kalba patiko ir kantriai klausė. Drg. Grigaitis kalbėjo du kartu. Tarpe kalbų buvo deklamacijos su dainomis.

Reikia primint, kad mūsų kunigas [pravardė? Red.] nedėliojo po G-čio prakalbų ėmė keikt žmones, ką ėjo klausyti prakalbų. Žmonės labai stebisi kunigo pasielgimu. «Kiba subludo tas mūsų kunigas, jie sako, kad teip keikia». Pirma jis nekeikdavo, o dabar pasirodė darbininkų ir jų laisvės priešas.

Cleveland, Ohio. Liepos 7 d. 14 kp. SLA. laikė ber-taininį susirinkimą. Buvo pirmas klausimas, dėl kokios prie-žasties liko teatras neperstatytas, pasibaigus 22 seimui SLA. 30 gegužio. Kuopos komitetas J.Grite ir M.Sacevyčius, me-tė kaltę ant teatro vedėjo J.Garmaus, bet kada teatro vedė-jas paaiškino, tai pasirodo didesnė kaltė komiteto. Štai atsi-randa ir aktoriai, kurie reikalauja jiems nuo senei prižadėtus iškaščius atlyginti. Jie buvo ir sąnariai 14 kp. SLA. J.Gri-

Pajuryj.

AKARINĖS saulės spinduliai, atsimušdami į putuotos jūros bangas, skleidėsi ir tartum. lingo-damies, veržėsi į rytus. Jų aiškumu nuraus-vinti debesys, rodės, stengėsi neatsilikti nuo sau-lės... tečiau ji nugrimzdo, palikdama mažą drieželę kraujuoto dangaus.

Tamsu, šiurkštu, tylu.

Tik jūra nerimsta, sulaukus nakties: verda ir duksta vanduo; apsišarvoję vilnys baltais rubais beprotiškai puola prie krantė ir nusiminime slenka atgal, kadangi nėra liuosybės.

— A-u! A-u! — suskambėjo keno-tai griausmingas, šaukiantis balsas, ir vėl tylu.

— ??

Sale manęs išdygo aukšto žmogaus figura su išplėtomis rankomis ir nusilenkusi link jūros liemeniu. Tartum pik-tume jis šaukė į galingą dievaitę Jūrą, kad ji priimtų į savo nepailstantį glėbį, į amžinai vėsias, bet visuomet krutančias

tė ir M.Sacevyčius ėmė šaukti, kad reikalavimai būtų atmes-ti. Kada tie reikalaut neliovē, tai J.Gritė suriko į S.Visockį: «Tylėk, o ne tai busi išvestas pro duris laukan! Žinoma tas savo reikalavimą užstatė. J.Gritė staiga atsistojo ir kirto S. Visockiui į krutinę. Tas vyruks gal but ir parvirtęs, jeigu sė-dynę nebutų pasiekęs. Visockis nebuvo tokis karštas ir muš-tis nenorėjo. Greitai kilo klausimas, ar viena ypata gali pa-sielgt kaip jai patinka. J.Gritė ir M.Sacevyčia ėmė šaukti: «išmest laukan», ir abudu sušokę išstumė S.Visockį per du-ris. Kiti draugai pamatę tokį pasielgimą tų dviejų ypatų, pasiēmė skrybeles ir daugelis išėjo laukan. Drg. A.Sidere-vyčia paaiškino, kad tokis pasielgimas nėra legališkas; viena ar dvi ypatos negal to daryti, tur nubaisnot visa kuopa. J. Gritė ir M.Sacevyčius suriko: «Nėra reikalo balsuoti». A.Si-derevyčia atsisakė nuo sekretorystės ir išėjo laukan. J.Gritė sako, kad jie atsitraukė nuo SLA. Siderevyčia išgirdęs tą, sugrįžo, sakydamas, kad jis neatsitraukęs nuo SLA., kurį platinęs jau nuo seniai, tik išstojaš iš 14 kuopos ir nenorįs prie jos daugiau prigulėt, už tai, kad tiesų nėra. Sugrįžo keletas kitų, kurie buvo išėję ir pareikalavo tos dienos įmo-kėtų pinigų, tai Gritė su Sacevyčium norėjo išmėtyt laukan; bet nepasitikėjo visus išmėtyt, tai uždarė susirinkimą ir tuo užsibaigė. Teip tai mat elgiasi ir tautiečiai, ne tik kunigai. Gritė ir Sacevyčius yra biznieriai praturtėję iš darbininkų, jaučiasi viešpačiais ir yra socialistų priešais.

Ežys iš Karklyno.

Worcester, Mass. Birželio 16 d. Steson farmoj pas J. Stankaitį atsibuvo varduvės draugo A.Domeikos. Diena bu-vo labai giedri ir šilta, todėl draugai ir pažįstami susivažiavo gilmes. O toli mirkčiojantis žiburėlis ant laivo mielai masino bėgti į tolumą – į tą tolumą, kuri vadinasi jūra – ir nuskęsti joje.

— A-a! – pratarė nepažįstamasis ir žvilktėrėjo į manę. Mislydamas, kad tai koks beprotis, aš pradėjau tolintis, – jis neatsiliko. Kuomet aš leidaus bėgti, jis teipgi susijudi-no ir, sunkiai kvėpuodamas, sekė paskui manęs.

— Ko tu nori? – užklausu jo, apsistojęs ant vietos.

Jis man nieko neatsakė, tik, atydžiai įrėmęs akis į jūros tolumą, karčiai užsimastė.

Po kelių klausimų aš vėl ėmiau eiti, bet ir jis neatsisky-rė. Da arčiau artinos ir jau grumojo kumsčiais.

— Bukite malonūs palikti manę, – pradėjau aš melsti nepažįstamojo:– Jeigu jūs norit ko, tai sakykit.

— Neapgausi manęs... žinau aš jus, prakeikti sutvėri-mai! – ištarė jis grėšiančiu balsu.

— Aš tau nieko nepadariau, ir žinot tavęs nenoriu – tik pasilik sveikas, – teisinaus prieš jį.

— Visi jūs toki melagiai, priešai žmogaus laisvės, – pi-ktai atkirto jis, trinktelėjęs koja.

— Ką gi aš tau padariau? – klausinėjau jo: – Vardan teisybės, neužpuldinėk nereikalingai.

čių į privatišką namelį. Gražiai pasiboviję, nepamiršo nė savo brolių kovojančių už laisvę Lietuvoje! F. A. Juozapaitis paaiškino apie revoliuciją, ir svečiai sumetė po kelis centus, viso labo 6.70, kuriuos paskyrė kovotojams už laisvę LSDP.

Svečias.

Brighton, Mass. Miestelis labai puikioj vietoj, tolakai nuo Bostono ir Cambridge. Lietuvių yra apie 500 ypatų: 100 vedusių, o kiti pavieniai. Gyvenimą lietuvių negalėtų nė gudriausia plunksna aprašyti; dėlko? O dėlto, kad čionai į vietą gražiai apseiti tarpe savęs, kur tiktai vestuvės arba krikštynos, tuojau išgirsi muštynes, areštavimus, vienas kito išniekinimus. Ir negana to, kad vyrai tą daro, bet jau ir moterį pradėjo viena kitai į plaukus įsikibusios traukytis per ištisas dienas.

Yra čionai dvi draugystės: viena pagelbinė – šv. Jurgio, turinti sąnarių 150, o antra Liet. Soc. S-gos kuopa, turinti sąnarių tiktai 12. Tai matoma, kiek mažai mūsų susipratimas pakilęs. Ale turim viltį, kad toliau kitaip bus.

J. Kugis

Cambridge, Mass. Birželio 30 d. susirinko kai kurie draugai į varduves pas J. K. J. B. pasveikinti draugų. Tarp ko kitko besikalbėdami apsvartė reikalus ir padėjimą Lietuvos. Užmanius, kiek išgalint paaukauti pagelbai brolių mūsų kovojančių už laisvę, kiekvienas aukavo pagal savo išgalę ir iš to nedidelio burelio tapo suaukauta 3.25. Pinigus skiriam LSDP., kurie tapo pasiūsti R.R.K. Išdininkui.

J. N. P.

IŠ LIETUVOS. Lebedžiai, (Virbališkiu val. Ukmergės pav.) Reakcija. Jau antra savaitė, kaip siaučia pas mus «reakcija». Reakciją iššaukė «chuliganai». Jie mat netoli Lebedžių sodžiaus sudaužė tris vežimus degtinės. Dėlei to ir kilo baisi reakcija su skaudžioms pasekmėms. Tuojaus, – sudaužius, – Kupiškio anstolis su visa gauja mažesnių policistų padarė kratas Lebedžių, Laukminiškių, Itkonių ir Vežionių sodžiaus. Laukminiškių buvo areštavę Gabriunus, tėvą ir sūnų, bet per keturias dienas vėl paleido; manėm, tuo viskas ir pasibaigs, bet labai apsirikome. Per savaitę po to, t. y. 11 gegužės atsilankė Ukmergės isprauninkas su ganjomis urėdninkų, sargybinių, raitų ir pėsčių ir prasidėjo begalinės kratos ir areštai: areštuota su viršum keturios dešimtys žmonių, bet daugelį jau paleido.

Lebedžių Kl. Lukošius mušamas prisipažino daužęs degtinę ir įdavė daugelį savo draugų, teipat nurodė kur paslėpta degtinė. Todėl daugelį nekaltai areštuotųjų paleido. Kiek baimės ir išgąščio padarė žmonėms – kas gali apsaakyti. Geg. 11 d: jau iš nakties buvo apstatytas visas Laukminiškių sodžius, kad niekas negalėtų iš jo išeiti; gatve skrajojo raiti sargybiniai ir nieko neleido nė iš triobų išeiti. Isprauninkas su gauja jam ištikimesniųjų pradėjo krėsti. Krėtė

teip, kad rodos ir adatą but atradę. Ne vien jau dulkes iš pašalių, puišus iš kaminų iškrėtė, bet durtuvais išbadė visus stogus, patvorius, daržuose žemę, ka neseniai buvo arta, visas duobes išmaišė. Pagaliaus sušaukė viso sodžiaus vyrus ir šaukė po vieną prie tų vežėjų, kurie vežė tą degtinę. Vežėjai buvo tris ir prie kožno skyrium vedė. Policija klausinėjo vardo, pavardės, vežėjams liepė prisiziūrėt ir liudyti, ar buvo tas ir tas. Paskui keturius areštavo; kitus paleido. Teipat darė ir kituos sodžius. Krėtė labiausia Lebedžiuose, Itkoniuos, Vežioniuos; teipat krėtė ir daugelį kitų sodžių, tik su mažesne energija. Kas gali suskaičyti, kiek sumušė žmonių; ne vienas teip pat po kratai pasigenda: tai šilkų skepetaitės, tai kito ko; toks jau policijos budas. Kaip tik sudaužė degtinės vežimus, buvo atvažiavę du arklių pirkliai; jie buvo Lebedžiuos, Itkoniuos, Laukminiškiuos ir Vežioniuos. Jie jieškojo ne arklių pirkti, bet labiaus degtinės. Tulas rusas kiaušinius pirkdamas jieškojo teip pat degtinės pirkti. Per kratas tuos pirklius pažino, du arklių pirkliai buvo urėdninkų drabužiuos, kiaušinių pirklys – žandaro drabužiuos. Mat ko neprasimano policija. Daugiau kaip savaitę siautė tokia reakcija, dabar girdėt «chuliganai» sudaužė vežimus degtinės apie Subačių, todėl policija nusigrįžo, ir mums duoda kiek lengviaus atsikvėpti. Iš suimtųjų daugelis tikrai nėra kalti tame dalyke, bet vis-tiek jų nepaleidžia. Mat policija ir politikos veikėją priskaito prie «chuliganų». Tokios tai pas mus naujienos.

Jonas Raugalius.

Kur mes nueisim... jei šunkeliais eisim.

(Paiškinimas A. Strimailčiui, žr. „Kova“ N 27.)

Liet. Soc. Sanjunga yra šaka terptautiško socializmo, o jos nariai – terptautiški socialistai. Kaip tokie, mes apsivalėm nuo nacjonalizmo purvų ir tapom sąnariais pasaulio atsibundančio proletarijato, o uždaviniu mūsų yra ne giuti kokias ten siauras ribas, «tautiečių» apibrėžtas, bet kovoti už tiesas žmonijos. Jog mūsų uždavinys yra prakilnus ir šventas, nereikia klausti nė socialistų, nes pati logika mus mokina, jog mes pirma turėjom tapti žmonėmis, kol mes pastojom lietuviams, ir todėl mūsų priedermė yra pirma stengtis kovoti už reikalus žmonių visos pasaulės, nes tarp jų yra ir lietuviai, o nepasiganėdinti vien savo žmonių reikalais, paliekant visą kitą svieta «ant dievo malonės». Toks pasielgimas yra egoistišku (saumylišku) ir todėl žemu, o kas nėra prakilniu, tai neverta žmogaus darbo. Ir tas tai yra kas skiria mus nuo «paprastų žmonių» žiurinėčių vien į savo ypatiskus savo šeimynos, gentės, arba tautos reikalus.

Skirtumas tarp L.S. Sanjungos ir Susivienijimo Liet. A. yra visiems žymus: prie pirmosios priklauso vien socialistai, nežiurint kokie jie yra: nariai Juozupinės, Kazimėrinės, SL

A. arba SLRKA., — jie prigulėdami ten turi but socialistai. Prie LSS. negali prigulėti bile kas, nes ta organizacija nėra «visuomeniška» bet tyrai proletariška. SLA. yra «visuomenišku» ir todėl prie jo gali prigulėti kas nori, ir todėl ir socialistai kaipo sąnariai visuomenės prie jo priguli. Vienok, kad socialistai savo spėkas pašvenčia griovimui despotizmo, išnaudojimo, priespaudos, todėl jie, kur tik prieina, turi stengtis įgyvendinti demokratizmą, lygybę, išnaikinti korupciją ir prašalinti «garbės maišelius», neduodant jiems per daug įsigyvuot ir skriaust savo draugus.

XXII Seime SLA. socialistai suvažiuojo kaipo delegatai SLA. kuopų, bet podraug ir kaip socialistai, apgynčiai teisybės. Jie buvo ten apginti reikalus, kaip ir visur kur jie buna, darbo žmonių, neduot įsigyvent «poniškai» tvarkai, kaip tai yra SLRKA., kur į seimus suvažiuoja delegatai, bet ne socialistai, prie ko kai—kurie iš mus susivienijimo «šulai» teip noringai siekia. Ak jau visiem yra žinoma, kad kur socialistai yra, ten jų priedermė yra čiepyti sėklą terptautiško socializmo, o ne pasikakint vien gražiu vardu. Jie nuvažiuoja į parlamentus kaipo atstovai žmonių, teip kaip ir socialistai Clevelande ar pirmiau Philadelphijoj (visuomeniškam seime), — vienok jau žmonės, kurie renka juos, užsitiki jų pakraipoms ir parodo simpatiją jų siekiams, ir jei jie nesielgtų sulyg socija istų programo, kurį jie yra priėmę, tai jie būtų suvadziotojais tų, kurie juos pasiuntė ir savo draugams nusidėtų kaipo prasižengę prieš savo pačių priimtus nutarimus, ir todėl tokie jau vadinasi ne «nusidėję socialistams», bet «nusidėję socializmui», t.y. pseudo-socialistai.

Kad socialistų Clevelando seime būtų nebuvę, seimas but buvęs panašus Worcesterio seimui: ponai buvo padarę jau nutarimus, ir tai kai—kurie net su patarimais Miluko, Žebrio Židanavyčiaus, etc., viršininkai buvo jau išrinkti, pinigai (tautiški) padalinti, vienok tie «neramieji» viską sudardė. Kada 3 kp. LSS. padovanojo XXII Seimui SLA. vaizliką, o «tautičiai» mokėjo «numalšinti» susirinkusius kuni-gaiškčių dovanomis (teip pavadino), tai pseudo-socialistai ir tautiečiai juokėsi sau į sauja; kada drg. Grigaičiui vakaro pirminiukas vaikščiodamas į au-į šnabzdėjo vien norėdamas sumaišyt kalbą, tautiečiai krės-lais brazdino; kada Grigaitis paprašė paaukaut ką nors revoliucijai, SLA. didvyriai buk negirdi, o kad viens iš «reksnių» net savo prakalbą apleidęs prašė drg. Grigaičio prašymą neatmest, išgirst, tai dauguma «šulų» prasišalino į šalinį ruimą prie «geltono o». Besibai-giant IV sesijai drg. Grigaitis paprašė balso, idant pasakyt porą žodžių kaipo atstovas LSDP atstovams lietuviškos visuomenės, ką tada darė SLA. atstovai nesocialistai?

Vien socialistai laikėsi ir prilaikė visą seimą ant tiesaus kelio, ir vien jie «tautičių» pridirbtus šposus turėjo atitaisinėt. Jei jie but buvę vien SLA. nariais, o ne socialistais, to niekad nebutų darę, bet būtų ėję keliu jiems panašių pramin-tu. Todėl jei kokios socialistiškos (geriaus: demokratiškos. Red.) reformos yra įvestos SLA., tai dėka vien socialistams — seimo delegatams.

Ar aš galiu pavadint tokius individuum'us socialistais

(norint jie save tokiais ir vadintų), kurie jau prieš seimą tautiškas voveres baidė, kad socialistai gali SLA. kasą paimt, pinigais pasidalint, etc., — lai sprendžia tai visuomenė, — aš randu tik pseudo-socialistų vardą jiems tinkančiu. Nes ne kas do paukštis, kurs savo lizdą dergia, sako lietuviškas prie-zodis.

Kaslink slapyvardžių išdavinėjimų, niekur to nedariau, ir tik autorius straipsnio «Kur mės nueisim» pats norėdamas pasirodyti «avinėliu tautiečių, nukentėjusiu už nuodemes socialistų», pasigyrė, jog buvęs kokių ten straipsnių autorium, bet kokių, tai nė nepasakė dar. Pagaliaus ir seime jis perbalsiai kalbėjo, visai neslėpdamas savo pseudonimo, todėl jokios nuodemės nematau savo straipsnyj rašydamas apie tai, ką patįs daugeliui pasakojote: «Daviau ir aš peklos jiems, kur mačiau reikalą».

Tiek to, seimas nugarmėjo, vienas tik dalykas belieka — ištirti, ar SLA. delegatai (ne socialistai) prilaikys seimo nutarimus, — referendum svarbiausiuos reikaluose, ir visuomeniškas rinkimas viršininkų, — ar vėl atves į senasias vėzes, kada prie baro šoninėj seimo svetainės karčiamoj viršininkai buvo renkami, kaip vaitai Lietuvoj, — «kurs geriau užpundy». Socialistai, žinau, stengsis prilaikyt savo sunkiai pervarytus nutarimus, o apie pseudo-socialistus ir tautiečius a-teitis parodys.

XXII Seimo Delegatas.

«Pabegeli» — «kepure dega!»...

Kad mės gyvename naudodamiesi idėjomis bei nuoveikalais jau seniai į niekybę subirusių praeities žmonių — juk neužginama. Ir kad naują gadyne lemiančiosios spėkos (apšvietos plėtimasis ir industrijos socializavimasis) be bendradarbystės pastotų vien tik beprasmiškoms farsomis — kam nežinoma? Bet kad negriaujančio laimę kito dėl savo naudos individualo triuso vaisiai yra jo nuosavybe, tai teisybė nors prakeikta bet — šventa. Ir tu, «Pabėgėli», kaipo socialistas — t u r ė t u m tai žinot. Ir parazitizmu — biau-rėtis; ir kapitalistiškai-žmogėdišką rėdą — naikinti. Ir kodėl tad apgaudinėji mūsų kiltadvasj velionį — Liebknecht'ą? Ir kodėl jo išsireiškimus — mums iš «Reikaluose Teisybės» gerai žinomus — straipsnyje «Naujais susitvėrusiais socialistų kuopai» savo nesumanumu žagdamas perstatai ypatingai-origina-liškais? Ar tai kad pasinaudoti numirėlio tyla? ir apsilervuoti dievaitišku «įkvėpimu» ir kitus kopustų galvomis verstti?

«Pabėgėli», tavęs nepažįstu, bet kaip draugu gėdžiuos...

J. Perkūnas.

DARBININKO KRONIKA.

Garsausiaus Prancūzijos socialisto, išleistojaus ir redaktoriaus «Humanite», M. Jaures duktė eina į zokoninkes... Šita žinia didelį įspūdį Paryžiuje padarė kaip tarp socialistų, taip tarp klerikalų. Jaures (išstark: Žores) buvo kiek metų atgal filiozofijos profesorim vienam universitete, o dabar jis pragarsėjęs savo socialistiškai filiozofišku laikraščiu «Humanite» (Žmoniškumas) ir talentuotu iškalbingumu, ypač kaipo atstovas parlamente; jis ne tik socialistas, bet ir laisvamanys, t.y. nepildo jokių tikybiškų formų, o jo pati, močiutė ir duktė yra karštos katalikės, net davatkos!

Maskolių valdžia neturėdama gana pinigų, sumanė papildyt savo išdą tokiu būdu: redaktorius ir išleistojus nubaudžia 500-ais ar 1000 rublių (o jei nenorėtų mokėti, tai — kalėjiman). Birželio pirmose dvėjejose savaitėse tik vienoj Maskvoj uždėta 17,100 rub. bausmės, o išviso 26,400 rb. nuo 26 laikraščių.

Mamheime, Vokietijoje, eina byla 29 anarchistų, areštuotų iš tarpo delegatų, čia susivažiavusių iš visos Vokietijos nuo įvairių anarchistiškų draugijų. Mat ir pusiau-despotiškoje Vokietijoje nėra «anarchistams» laisvės, ne tik Amerikos respublikoj...

Neapoliuje, Italijoje, atidengė nepaprastą vagystę: kunigas C. Vitozzi paėmė brangumynus nuo numirėlės turtingos baronienės Dona, kuri keli metai kaip palaidota ir už kurią tas kunigas kasdien laikydavo šventas mišias, žinoma, jos šeimynos užpirktas. Iki susekė vagilių, kun. Vitozzi rūsčiai šnekėdavo apie «nežmonišką šventvagį».

Henry Laurens Call iš Massachusetts valstybės, kurio knygtė «Reply to Critics» paminėta šiame numeryje («Biblijogr.»), važinėja su prakalbomis. Jis rengiasi neužilgo atvažiuot į Philadelphiją.

Pittsburgo vienas teistojas, Hawkins, pasiremdamas ant konstitucijos, nurodė, kad savžudystė nėra kriminalas, ir kas duoda kokį įnašą kitam nusižudyti, tai nėra prasižengimo. (Buvo mat toks skundas).

Kaikuriose Šveicarijos kontonuose įvesta visuomeniškas arba valstybinis numirėlių laidojimas, t.y. ne privatiškas. O Amerikoj kiekviena tauta, kiekviena sekta turi savo kapines. Net lietuviai laisvamaniai taisosi savo kapines. Kasžin, ar nepradės teip daryt ir partijos?...

Philadelphijoje (Pennsylv.) buvo susivažiavimas turtingos didelės draugijos «Elks» (briedžiai), kuri mėgsta tik linksmai gyvent. Jiems susirinkus miestas buvo puikiai išpuoštas, o vidury žmonių buvo prisigrūdę kurie peršilę gėrė limonadą ir 50 užsinuodijo. Paskui policija ėmė lieti limonadą.

Karlsruhe, Vokietijoje, buvęs tiesų profesorius Washingtono universiteto (Amerikoj) K. Hau tapo nuspreistas mirties bausmei už nužudymą pereiniais metais savo marčios su tikslu paimt jos turta.

Baisi nelaimė atsitiko Japonijoje, Tojoka provincijoje, anglies kasykloje žuvo apie 470 žmonių. Kur jie nežūsta tie darbininkai...

«Kankinių Kasos» apyskaita

už ketvirtųjų metų pirmąjį trečdalį

(I.07—IV.07).

[KLAIDOS ATITAIŠYMĀS. Pereitųjų metų trečiojo apyskaitoj yra įsipačiusi klaida, kurią šiuo atitaisyme, būtent Komiteto įplaukose gautųjų iš „Lietuvos Ūkininko“ pinigų suma turi būti ne 9,40 rub., o 17,30 rub. Todėl ir likusiųjų Komiteto kasoje pinigų suma vietoje 391,71 rub. turi būti, kaip žemiaus mūsų ir [traukta, 399,61 rub.]

I. KOMITETO APYSKAITA.

ĮPLAUKOS.

1) Iš «Amerikos Kankinių Komiteto» rb. 205,10; 2) Suvalkų gubernijoje surinkta rb. 69,80; 3) Ūkmergės pavieta ir mieste surinkta rb. 48,49; 4) Panevėžyje surinkta rb. 26,84; 5) Kaune surinkta rb. 20,60; 6) Velykoms paaukuota rb. 6,00; 7) Nuo Benk. rb. 2,00; 8) Per «Skardo» redakciją rb. 48,15; 9) Per «L. Ūkininko» redakciją rb. 119,71.

Išviso rb. 546,69

Iš pereinųjų metų liko rb. 399,61

Viso labo rb. 946,30

IŠLAIDOS.

1) Vilniaus kaliniams rb. 164,26; 2) Suvalkų gub. sk. kal. rb. 214,80; 3) Ūkmergės kal. rb. 98,49; 4) Panevėžio kal. rb. 86,84; 5) Kauno kal. rb. 130,60; 6) Rygičėiui rb. 10,00; 7) Vil. Us. Liaud. rb. 22,74; 8) Dril. rb. 10,00; 9) Sugražinta Suvalkų gub. skyriaus skolos L.S.D.P. kasai rb. 100,00; 10) Kraštos išleidimai rb. 4,22.

Išviso rub. 841,95

Įplaukų buvo rb. 946,30

Kasoje liko rb. 104,35.

II. UŽSIENIO ATSTOVO APYSKAITA.

Iš pereinųjų metų liko fr. 19,35

Ši trečdali išleista „ „ 2,10

Kasoje liko fr. 17,25

Uš «Kankinių Kasos» Komitetą jo užsienio atstovas

A. Vardas.

Paryžiuje,
Liepos 10 d. 1907 m.

Revoliucijos šelpėjams pranešimas.

Gal dar niekados reakcija Lietuvoje teip nebuvo įsigalėjusi, kaip dabar, po Dumos išvaikymo. Geresnius laikraščius vieną po kito užsmaugia, konfiskuoja, varžo laisvės žodį ir stengiasi tąs pačias teises nuo žmonių atimti, kurias jau caro vyliugingasai manifestas buvo davęs.

Kova prasidės su nauju smarkumu. Negiduosis liaudis ilgiau bemin-lžioti savo teises, bėgožti iš jos kraują. Kada nebegalima jieškoti geresnių tiesų įstatymiškai, kada nebėra nė mislies apie tiesotą kovojimą už įvedimą Rusijoje demokratiškos tvarkos, tai prasidės vėlei tas pats, kas buvo už dešėtko ir daugiau metų — darbas užsieniuose, «apatinis», kaip caro valdžia buvo pramislusi. Tam «apatiniam» revoliucijiniam darbui dabar mės dėsim savo trupučius.

Paragindamas vientaučius ir draugus prie nuolatinio atminimo ant revoliucijos reikalų, praešu, jog liepos 13 d. 1907, išsiunčiau per New Yorko Hauover National Bank \$ 600.00 (2513.08 Mk.) susidėjusių Revoliucijos Rėmimo Komitete aukų.

Pilnas apyskaitas paduosime vėliaus, sulyginę knygas ir ištraukę iškaščius.

RRK. Išdininkas J.O.Širvydas.

Aukų siuntėjų atydai.

Visi draugai, kurie siunčia kokias nors aukas su aukautojų vardais, tuos vardus visados malonės rašyti skyrium nuo korespondencijos, t.y. ant atskiros popieros. Korespondencijoj, kuri paskirta «Kovai», neturi but rašomi vardai; jie telpa tikrai pakvitavojimų skyriuje.

Teipgi visoki laiškai ir t.t turi but rašomi ant atskiros popieros, arba teip, kad būtų galima atkirpt paliekant korespondenciją.

KRASOS DEŽUTĖ.

J. Lukoševičiui, McKees Rocks, Pa.: — Straipsnis pervėlai atėjo, todėl negalima buvo sunaudot, o dabar jau netur vertės.

Pittsburgo rajono sekretoriui: — Smulki apyskaita baliaus, laikinio traukimo ir t.p. nėra reikalinga garsinti, nes iš to mažai naudos, o vietą organe užimtą. Organe talpinama tik nutarimai, ir tai platesnį draugų ratelį apeinanti, jei ne visą Sąjungą.

Be to, nurodau klaidą: jūsų rajono numeris yra 3-čias, o ne V.

A. Rudaičiui. Žodžiai geri, bet eilių formai daug ko trūksta. Negalima sunaudot. Teikitės rašyt žinučių iš darbininkų gyvenimo (Jūsų adrisas kažin kur dingo, tai atsakome čia).

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Iš Vilniaus per M. M-ą: — «Lietuvos revoliucionierių darbai»; «Laiškai iš Paryžiaus».

P. Grigaičio — «Kodėl LSDP. nesusivienijo su RSDDP.»; Gando — «Kaliniai» (eilės); Jovaro — «Juodašimčių giesmė» (eilės); Daugmačio — «Vargšas» (eilės).

Biblijografija.

«Our Invisible King, with Pinkerton Body Guard», By Parker H. Sercombe, Sociologist. To-Morrow Publishing Co. Chicago, Ill. 10c. per copy, \$ 6,00 per 100.

«Reply to Critics upon «The Concentration of Wealth», By Henry Laurens Call. The Chandler Publishing Co. Boston, Mass. Price 5c.

«The American Journal of Eugenics» Vol. 1. No. 1. Chicago, Ill. Price 10c.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Išpildomojo Komiteto:

J. Grinius, 738 8 th Ave., Long Island City, N.Y.

S. Stankevyčius, 60 Wells St., Hartford, Conn.

T. Andziulaitienė, So. E. Cor. 12-th & Ritner St.,

Philadelphia, Pa.

Sekretorius-išdininkas: P. Dubickas, 1418 So. 2-nd Str.

Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto archivarijus: J.O. Širvydas, 224 E. Main Str., Plymouth, Pa.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasėdis, J.ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius, J.S. PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn.

Išdininkas, J.O.ŠIRVYDAS, 224 E. Main st., Plymouth, Pa.

P.S. Susinešant reikaluose LSS. kuopų, pavienių narių, agitacijos reikale, klausiant rodos, siunčiant mėnesines duokles, aukas «Kovos» fondan ir Literatūros fondan ir tt. visados kreipkitės prie sekretoriaus. Jeigu sekretorius neatliktų minėtų uždavinių, paduokit skundą Išpildomajam Komitetui.

Siunčiant rankraščius, paskirtus išleisti LSS., ir su kitais spaudos literatiškais reikalais, kreiptis prie archyvarijaus J.O. Širvydo.

Užsirašydami laikraštį «Kovą» siūzdami prenumeratą už «Kovą» ir su visais kitais reikalais lytinčiais «Kovą», rašykit tiesiog «Kovos» adrisą.

Sekr. P. Dubickas.

Visi pastokime agitatoriais.

Čionai paduodu surašą knygų, kurios privalo rasti kiekvienoose namuose Lietuvoje:

1. Žmogaus ir piliečio tiesos.
2. Ypatos ir namo nepaliečiamybė.
3. Tiesų lygybė.
4. Kas tai yra politiška partija?
5. Kas tai yra konstitucija?
6. Apie žmonių atstovus.
7. Žmonių atstovų rinkimai.
8. Visuotinas, lygus, slaptas ir betarpiškas balsavimas.
9. Žmogaus tiesos.
10. Ir pasklido garsas po Lietuvą plačią.
11. Jaunumenės švietimas kitur ir pas mus.
12. Kaip valdosi amerikiečiai.
13. Holandijos ūkininkai.
14. Šveicarija ir jos kalbai.
15. Kaip japonai gyvena dabar.
16. Naujoji Zelandija ir jos gyventojai.
17. Vaina arba karė.
18. Nuolatinė kariumenė ir milicija.
19. Ar gali žmonės rinkti sau kunigus?
20. Teismas (sudus) ir jo nepriklausomybė.
21. Vaikų draugas.
22. Naujas budas.
23. Pasakojimai iš praneuzų revoliucijos.
24. Kokia mums reikalinga tvarka.
25. Ko reikia valstiečiams.

Visas čionai paminėtas knygas apsiimu nusiųsti į Lietuvą pagal paduodamus, aiškiai parašytus, adresus už viena dolerį, pačtu apsergėtai teip, jog kiekvienas jas gaus ištikrujų, ir dovanotojui bus labai dėkingu. Lietuvoje daugelis ir norinčių negal gauti geresnių knygelių, kiti vėl netur už ką nusipirkti. Taigi visi amerikiečiai pastokime agitatoriais savo namuose per minėtas knygeles, o atliksime labai svarbų darbą. Dėlei to dolerio nė vienas nepavargsime.

Pinigus geriausiai yra siųsti pačtu per Money Orner ant šio adreso: P. Mikolainis, P.O. Box 62, New York City,

APGARŠINIMAI.

L.S.S. finansų apyskaitos.

Iplaukimai:

Mėnesinių: Philadelphia, Pa. 6.90; Pater-son, N.J. 1.20; J.Popika, Lost Creok, Pa. 20c. * Herrin, Ill. 4.80; Pana, Ill. 1.60; Springfield Ill. 6.00; Courtney, Pa. 1.40; Jersey City, N. J. 2.80; Mc Kees Rocs, Pa. 15.40; New York, N.Y. 2.20; Los Angeles, Cal. 10.25. **Prenumerata:** F.Lapinskas, Mt Carmel, Pa. (subsk. kort.) 2.50; J.Canser, F.Coere, Moyie, Canada; J.Misiunas, Russia - po 2.00. J.Sabutis, Menard, Ill.; J.Kuncaitis, Canada; J.Švaplenas, Miners Mills, Pa.; J.Malinauskas, Munson Sta, Pa. Ch. Vadvols, Orange, Mass.; J. Sneider, Stevens Point, Wis.; - po 1.00. Apgarsinimų 1.50. **Už rašbus:** per redakciją 3.10, per LSS. sekretorių 6.45. Nuo A.Bernoto už kvatierą 2.00. Buvo 11.36. Viso 91.66

Išleidimai:

Redakcijos reikalai: Už laikraščius 16c. krasos ženklelių 3.65. **Tekn. «K» datis:** sniu-ru 50c., kempine 5c., expresas 2.00, išsiuntinė-jimas 2.50, važinėjimas 18c. * Statymas 24.00 alga redaktoriui už pirmąją pusę liepos mėn. 30.00; alga LSS. sekr. už pirmąją pusę liepos m. 25.00; spauda 7.56. Išsiuntinėjimas raštų per expresą 2.45. Viso 98.05
Iėjo 91.66
Išėjo 98.05
Reikia dadēt 6.39

„Kovos“ Fondai:

Springfield, Ill. kuopa 15.00; Hartford, Ct. J.Tamuliunas 50c., S.Stankevyčius 35c., J. Zemkus, P.Zemkuš, J.Giraitis - po 25c. J. Gegžna 20c. A.Striušas, L.Stankevyčius - po 10c. P.Petratienė 5c. V.T. ir K.P. 7c. Viso (atėmus 5c. pers.) 2.07. J.Liubinskas, New York, N.Y. 1.00. Viso 18.07
Buvo 303.24 Viso 321.31
Iš tų atsijima uždengimui išlaidų 6.30
Lieką 314.92

Literatūros Fondai:

Springfield, Ill. kp. 2.00. J.Grinius, New York, N.Y. 44c. Los Angeles, Cal. kp. 1.45. Viso 3.89. Buvo 63.58 Viso 67.47

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

So. Boston, Mass. varduvėse Petro Ketvirčio 4,10
Rochester, N.Y. varduvėse Jono Biskevyčiaus: V.Biskevy-čius, J.Biskevyčius, A.Barnius J.Palubinskas, M.Žalkauskiūtė - po 1.00. A.Druskinius, D.Rovas - po 50c. J.Maciejunas, K. Šeštokas, A.Kazlauskas, J.Barnius - po 25c. K.Siras, K.Ste-niukevyčius - po 10c. V.Balninkūtė 5c.

Buvo 874.38
Viso 885.73

Rev. Rėm. Komiteto Iždininkas

J.O.Szirvydas,

Prakalbos ir Baliaus!

Prieš apleisiant Suvienytas Valstijas kalbės P.Grigaitis 5-tą d. rugpjūčio (Augusto) Bohemian Hall, Curtis Bay, Md., kurs paskuti-niu syk nori pasidalint savo jausmais su drau-gais Curtis Biečiais. — Tarpe kalbų bus lo-šama juokingiausias teatras: «Knarkia palie-pus». Pertraukose dainuos Lietuvių Daininin-kių Choras ir grieš Lietuviškas Baltimores Ben-as. Įžanga kiekvienam tik 15c. Balius prasi-dės nuo 2-jų po piet; prakalbos ir tt. 7.30 vak. Nuosirdžiai visus užkviečia 14-tos LSS. kuopos KOMITETAS.

Daugelis klausia ar galima užsirašyt nuo pradžios šių metų

„Dilgeles“

juokų ir satyros laikraštį. Pranesam, kad galima, bet reik pasiskubint (o kas nor, gal ir ne nuo pradžios užsirašyt).

Prekė 1 dol. už metus. Adrisuokit teip:

„Dilgeles“, 1418 So. 2-nd St. Philadelphia, Pa.

Pirkite Žemę!

Parsiduoda 2 farmos su budinkais, gyvolem ir kitais reika-lingais rakandais ant labai lengvo ismokescio. Viena - 40 akeryų parsiduoda tik už 17.00 dolerių, kita 80 akryų už 26.00 do-lerių. Norėdami gaut platesnius paaiskinimus kreipkitės, pridėdami už 2c markę atsakymu, ant to adreso:

J.Sneider, R.F.D. No 6
Bx 4 Stevens Point, Wis. (33)

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 144 Herriot st. Yonkers, N.Y.
F.Bago čius 1914 Annet. Pittsburg, Pa.
J.Želvis, 711 W.Lombard St. Baltimore, Md.
M.A.IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st. Philadelphia Pa.
E.FROOMES, 73 Grand str. Brooklyn, N.Y.
F.NARVYDAS, 544 W. 49-th str. New York, N.Y.
J.STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st. Allegheny, Pa.
A.STANELIS, 74 West st. Newark, N.J.
J.ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave. Springfield, Ill.
A.Diržulaitis, 155 Metropolitan av. Brooklyn, N.Y.
T.Kubilsky, 66 Porter ave. Brockton, Mass
J.Keršis, Box 328 Wilmerding, Pa.
J.Luiza, 22 So Greene st. Baltimore, Md.
V.Kvedera, 512 W.Barre st. Baltimore, Md.
P.Kačiulis, 512 w. Barre st. Baltimore, Md.
J.Matulis, 103 Grand st. Brooklyn, N.Y.
A.Dumbris, Box 512 Melrose Park, Ill.
P.M.Kaitis, 221 wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side, Chicago, Ill.
S.STANKEVYČIUS, 60 Wells st. Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413. Westville, Ill.
B.Kondratavyčius, Box 659 Wilmerding, Pa.
J.Vaitkevychė, 40 Walnut st. New Haven, Conn
J.Jasulevyčius, Bx 6 Minersville, Pa.
P.Meškėnis, 775 N. Montello st. Montello, Mass.
P.Norkus, 255 River st. Paterson, N. J.
A.Kašuba, 129 Joseph ave. Rochester, N.Y.
J.Lukoševyčius, S.E. Cor. 12th & Ritner st. Phila., Pa.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-mos LSPA. kp. mėnes. susirinkimas atšibūna 4-tame ūtarninke kožno mėnesio, Laisvės Kluubo saleje, po nr. 943 So 2-nd st., 8 val. v.

Cleveland, O. 3-čia LSPA. kuopa laiko susirinkimus ke-turius sykus mėnesy: partijos reikaluose 1-mą ketvergą 7 val. vakare; dainų: 2-rą ir 3-čią nedėdienį, 1½ val. po p. diskusijų: 3-čią ketvergą, 7 val. vak. Susir. atšibūna ant „Arch Hall“, 2563 Ontario st.

Organiz. I.P.Lapinskas, 2012 Lakeside ave.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSS. susirinkimai atšibūna sekanciai: 1-mas bus laikomas po visas dalis miesto su prakalbomis; antras mėn. susirinkimas atšibūna paskutinėje subatoje kožno mėn. 7.30 val. vak. po No. 869—33rd place. Organizatorius P.M.Kaitis, 221 Wabansia av.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, svetainės „Socialist Party Headquarter“, po nr. 298 Main str. Sekr. K.Senkus, 201 Washington st.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys viešą susirinkimą su prakalboms, 5 d. Gegužio, 2½ po piet, L.M. Dr-tės name, po N 142 Ohio st. Draugai iš visur nuosirdžiai kviečiami.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniam nedėdienį kiekvieno mėnesio, po No. 328 Cliff-ford str.

Sekr. K.VAIVODA, 48 Spring st. Brockport, N.Y.

Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laikys susirinkimus kas 1-ą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 8 val. vakare, po nr. 284 Moyallen st. KOMITETAS

Newark, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą ir 3-čią subatą kožno mėnesio, po nr. 144 Adams str. 7.30 val. vakare.

Sekr. F.Lingis, 263 Elm str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atšibūna kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, Lietuviškoj salej ant Barre str. Org. P.Grinius, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyt susirinkimus kiekvieną pirmą nedėdienį kožno mėnesio, 2-rą val. pietų, saleje J.Lietuvniko.

Prat. rašt. J.RAMANAUSKAS Box 181.

Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus 1-ame ūtarninke kožno mėnesio, 7 val. vakare, saleje L.J. K. 1 Arthur st.

Fin. Sekr. V.J.PETKŪNAS, 303 N. Main st.

Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinkimus nedėlioms po pirmam. Prasišės nuo 2 val. po pietų Teipgi bus laikomi susirinkimai kožną panedėį nuo 7.30 vakare s etainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekr. M.Jokubauskas

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis naujoj vietoj: M.Miedažio saleje, 68 W. 25-th st. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi dusyk mėnesy: po 1-am pirmą nedėdienį ir po 15-tam. 2 val.

Sekr. S.SZIMAS, 1075 Blue Island av.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną an-trą ir paskutinę Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as susirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-ās diskusijų. Laikysis M. Maželkos saleje, ant Dakots str. Sek. A.Gustaitis.
Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seređą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.] 1-as susirinkimas byva dėl partijos ir kuopos reikalų, antras - lavinimosi arba apšvietos. KOMITETAS.

Naugatucko ir Union Cyt'ees, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus 1-mą subatą po pirmam kožno mėnesio, 7.30 vakare, po nr. 15 Diamond st., Union City, Conn. KOMITETAS.

Westville, Ill. 26-ta LSS. kuopa laikis susirinkimus: mėnesinius kas antrą nedėdienį, diskusijų kas paskutinį ned. kožno mėnesio, 2 val. po piet. KOMITETAS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas seređos vakarą, pradėjus nuo 8 val. L.U. Kluobe, 521 Grand Ave. KOMITETAS.

Senadorio 23-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi sąval-ti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 4. KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, saleje Wabash Hotel ant 10-tos ir washington str.

Sekr. J. KLEMAUSKAS, 7 Mil Row

Yonkers, N.Y. 30-ta kuopa LSS. laiko susirinkimus kas

antrą subatą vakarą po pirmą 8 val. po numeriu 114 Riverdale Ave.

KOMITETAS.

So, Bethlehem 31 kuopa laiko susirinkimus, kas 1-mą subatą kažno mėnesio 7 val, vakare pas drg. F. Masulevičia, 710 5-th st.

KOMITETAS.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsi- bina du kart per mėnesį: kas 2-rą ir paskutinį subatą mė- nesio, nuo 7.30 vakare, Socialist Headquarters klube 16 Mechanic st.

KOMITETAS.

Los Angeles, Cal. 39 kp. laikys susirinkimus kas 3-čią ne- dēldienį po 1-mam po No. 114 S. Spry Str.

A Žlugzda.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsi- bina du kart per mėnesį: kas 2-rą ir paskutinį subatą mė- nesio, nuo 7.30 vakare, Socialist Headquarters klube 16 Mechanic st.

Fin. Sekr. V. Narijauckas, 2 Suffolk st.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinki- mus kas 1-mą mėnesio nedēldienį, po No. 426 Main str.

Org. J.G. SAGOVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią subatvakarį kažno mėnesio, po No. 134 Church str.

KOMITETAS.

St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedēldienį kažno mėnesio, 2 val. po pietų, Haru- gari salėje, kamps 10-tos ir Carr gatvių

KOMITETAS.

Passaic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas 4-tą nedēldienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J. Apallansio 162 First st. 5 v. vakare.

Sekr. P. Norkus, 9 Aspen st.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsi- bus sekančiais mėnesiais susir. partijos ir kuopos reikaluose laikysis paskutiniame ir diskusijų antrame nedēldienius kažno mėn. po No 304 W. Centre str.

Sekr. J. MICKUNAS, 1233 E. Pine str

Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dusyk mėnesį — po kažnos 10-tos ir 25-tos seredos.

Rašt. prat. ir turtų, A Švatas.

Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsi- bina du kart per mėnesį kažno mėnesio po N 21 Arch Str.

S. STANKYVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.

Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą šventadienį kiekvieno mėnesio, 3¼ po pietų, pas kuopos sekretorių K. Česuną, 217 Bill Ave., Mc Kees Rocks, Pa.

Grand Rapids, Mich. 51-ma kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir trečią nedēldienį kažno mėnesio 2¼ val. po pietų, po nr. 38 W. Leonard St. Wilmont salėje.

Org. J. Martinkaitis, 141 Crosby Str.

New York, N.Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas antrą ir ketvirtą nedēldienį kažno mėn., antrą val. po pietų, po nr. 134 E. 7-th st., Thomkyn's Square Hall; tarpe Ave A. ir Ave. B.

Kuopos Sekr. P.J. Sinkus, 551 W 50th st.

St. Clair, Pa. 53-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus ko- žną ketvergą po 1-mai dieni mėnesio, 7 val. vak., pas drg. Dieđulaitį. Mielai visus draugus užkviečiam ir prašom at- siveit naujų.

Sekr. A. Žukauskas.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas mėnuo, pripuolančiame po 15-tos mėnesio dienos nedēldie- ny, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D. Lekavyčius, Bx 7

Allegheny, Pa. 55-ta LSS. kuopa laikys susirinkimus pa- kutinį nedēldienį mėnesio, 5.30 po piet, Interprize National Bankoje, Franklin st. a Beaver ave.

Sekr. J. Stasevyčius, Bx 41 Sta. A.

Youngtown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du kart mėnesį: po 1-mai ir po 15-tai nedēldieniuos, 2 val. po pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J.J. SMALIS, 270-274 E. Federal str.

Wilmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus antrą ir paskutinį nedēldienį mėnesio, L.N. Klube.

Elizabeth, N.J. 58-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą seredą kažno mėn., po N 111 Pine st. J. Baturus salėj.

Sekretorius J. Jusis, 82 Band Str.

So. Boston, Mass. 60-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus zas pirmą ir 3-čią nedēldienį kažno mėnesio po nr. 28 Bro- adway st.

Jersey City, N.J. 59-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas trečią nedēldienį kažno mėnesio, 3-čią val. po pietų pas drg. Grankį, po nr. 200 Warren st.

KOMITETAS.

W. Lynn, Mass. LSPA. kuopa laikys susirinkimus pasku- tiniam ketverge kažno mėn., Lietuvių Ukėgų Klubo sve- tainėj 765 Western Ave.

Sekr. S. Danilavyčius, 32 Linden st.

Riverton, Ill. 62 kp. laiko susirinkimus kas antrą nedē- liaį po 1-mam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Rudolph Tillman svetainėje.

Sekr. A. Baravykas, Bx 96.

Wilmington, Del. Mus kuopos LSPA. susirinkimai atsi- bina du kart per mėnesį: partijos ir kuopos reikaluose kas 2-ram seredos vakare ir mėnesiniai kas paskutinį subatos vakarą 7.30 val. kiekvienam mėnesį, N. E. Cor. Front & Walnut Sts.

KOMITETAS.

Brighton, Mass. LSPA. kuopos susirinkimai atsi- bus kas 2-rą ir 4-tą nedēldienį kažno mėnesio, 3¼ val. po pietų, pas S. Keršį, 36 Lincoln st.

Sekr. J. Kuois.

Gilberton, Pa. 70-ta kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir trečią nedēldienį kažno mėnesio 3 val. po piet. J. Rasimo salėj.

Sekr. C. Rice, Box 3.

Lietuviškos Literatūros Agentura.

Visos knygos Lietuviškoj kalboj ēsan- čios yra gaunamos, teipgi užrašinėju vi- sus liet. laikraščius. Kiekvienu sykiu duodu knygas dovenų. Atsiliepk katalogų, įdėdams už 2c. markę. Knygynams sutaisau knygas, apdarau ir suregystravoj. Kreipkities visad pas savo draugą mokslaeivį.

Esu agentu «Skardo» ir jo leidžiamųjų raš- tų. Pažiūrėjimui galima gaut numerį už 6 c. krasos ženklej.

Puse pelno nuo knygų kas mėnesi priduosiu LSPA. Literatūros Fondui.

Fortunatas J. Bagorius.

Box 1399 Pittsburg, Pa.

Draugai lietuviai

pas sava!

Cigarei geriausio tabako ir gardžiausias a- lus už viso miesto; stiklų didesnių kitur ne- gausit. Atsilankykit, o būsit užganėdinti.

A. Tamošiuinas,

1183 Michigan Av. DETROIT, Mich.

PUIKIAUSIAS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

Jono Alaburdos

Smagiausia vieta kažnam, kurs nori išiegti gryno miežinio alaus, visokių vynų, geriausios degtinės ir tt. O kas per ciga- rai! Net iš pačio Kubos atvežti. Kas syki atsilankys, tas ir savo draugams pasakys.

Cor. 4-th & North st. Minersville, Pa. [45]

Aptieka H.J. Wiethorn

Sumanus sutaisytojas gyduoliu, ant kampo

Beaver ir Washington Ave.

ALLEGHENY, Pa. (12-37)

ATYDA: Lietuviai turi parodyt „Kovą“.

KAS DAR NEBUVO PAS MANĖ NUSITRAUKT

Fotografiju

Tai labai didelė klaidą padarė, nes niekas teip pigiai ir puikiai negali nutraukt. Eidami kur nors pas nežinomus tik vien pi- nigus mokate, neturėdami jokio užganėdinimo. Kas tik ikiši- l nusiitraukė pas manę fotografiją, yra užganėdintas mano darbu. Norintieji mokintis fotogr. amato, lai atsišaukia pas mane

Juozas Szukis

500 So. 2-nd st. Philadelphia, Pa. [29]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kamps 2-ros ir Dickinson Str.
Philadelphia, Pa.

James Lowrie, Dr.

Palaidojimo Biūras.

Pasimirus kokios šeimos mylimam sąna- riui, kreipkitės po šiuo adresu:

1501-3-5 Beaver Ave., Cor. Locust Str.

(14-39)

ALLEGHENY, PA.

**Ant Akmenu
Railroad Laikrodėlis**

Patentuotas regula- torius, ausuke užsuka- mas ir nustatomas, vy- riškas ar moteriškas, 18 K auksuotas, dvigubi „Hunting“ lukštai, gra- žiai iškvietkuotas. Tik- rai gerai rodo. Yra vi- sur vartojamas, ležinkelo turnų, kaipo ge- riausiu laikantis; garantuota ant 25 m

Šį laikrodėlį pasiėmė C.D.O. ant kiekvieno adreso, su pavėljimu išegzaminuoti. Jeigu bus toke kaip rašoma, užsimokėk ekspresu \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasi- imk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00 Prie lai- krodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lencid- gėlį su kompasu dykal.

EXCELSIOR WATCH CO.,

52 Dearborn str. Chicago.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakročių ir siuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu mariu LSS. Telpų turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Nežinaškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

VISIEMS ŽINOMAS SALIUNAS

JOHN D. BROWN.

Skaniausias miežinis alus, geriausė degtinė ir vynas.

**N. W. cor. 2-nd & Monroe St's,
Philadelphia, Pa.**

E.E. Locke.

Agulna sąkrova vynų, šnapsų, alaus, giros ir porterio. Re- kla žinot, kad mes visuomet duodam gerus gėrimus. Todėl lie- tuviai nepralengkite mus. Pasirodykit pirkdami ir „Kovą“.

204 WESTINGHOUSE Ave. Willmerding, Pa.

Long Distonee Phone No. 12 — W. (17-42)

Jos. H. Reed.

Agulnisi pardavinėja geriausių ir smagiausių alų iš Terre Haute Bravarnios komp. Alus čionai visuomet patis auk- čiausio laipsnio, tas pats ir su vynu, šnapsu ir kitais gerimais Pirkėjai parodykit „KOVA“.

1900 Chartiers str.,

ALLEGHENY, Pa.

Abu telefonai.

[17-42]

„Kova“

16

Išleina kas pėntnyčia. Prenumera į visas dalis svieto:

metams	\$ 2.00	„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.	
pusmečiui	\$ 1.00	Subscription rates:	
Apgarsiminių prekė:		One year in all parts of the world,	\$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00:		Six months	\$ 1.00.
per metus	10.00	Advertisement rates on application.	

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adresuokite: „KOVA“, 1418 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vienuolių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanų, Skrybėlių ir Čevėrykų.

Didžiausia sąkrova overkočių ir siutų visokio-je prekes

Naujausios pavasario ir vasarinės mados

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj

Prosinam vienus metus už DYKĄ!

L.Freedman & Son.

VIENA PREKĖ

Lietuviai, atminkit adrisa

Kampas South ir 4-os.

Lietuviu Gydytojas

A.L. Graičūnas, Ph. G.M.D.

3202 So. Halsted st., kampas 32-ros gatvės, Chicago, Ill.

Lietuviai, neaiduokit save apgadinint visokiems profesoriams, specialistams ir šundaktariams, pas kuriuos tik pinigų sukisate, o sveikatos ir teisingos rodos negaunat. Jėl sėrgi kokia liga, eik pas Dr. A.L.Graičūną, jis luos tau teisingą rodą DYKĄ ir pasakys, ar galima išgydyt ir kaip ligal gydymas trauksis. Dr. A.L.Graičūnas nesuvadžio nei vieno ligonio ir iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis išgydomas, ar ne; kurį apsilima išgydyt, išgydo greitai ir už mažą užmokestį.

Už anželistus visada užstoja ir kompanijų agentai neuverka manes. Suželstiams prie darbo, karų, geležinkelį ir t.t., suteikia greitai pagelbą ir rodą.

Gydo visokias ligas: vyriskas, motėriskas ir vaikų ligas. Valandos priėmimo ligonių kasdien ir nedėliams: Nuo 8 ryto iki 10 val. vakare.

Telefonas 7399 Yards.

P. Y. OBIECUNAS.

19 & CARSON ST. S.S. PITTSBURG, PA.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA

su kapitulu \$ 75.000.000

Suorganizuota ir čarteriuota kaipo

All Nations Deposit Bank.

(Visų Tautų Banka)

Mūsų banka yra viena iš tvirčiausių Sv. Valstijosė, čarteriuota, esanti po kontrole Valstijos rando ir per tai pilnai užtikrinanti. Prima pinigus užsėdėjimui ir moka ketvirtą procentą. Parduoda laivakortes ant geriausių linijų ir siunčia pinigų į visas dalis svieto. Padaro daviernasit atlikimui vėlokių reikalų su valdžia Rusijos. Išmaino visokius pinigus ant merikoniskų arba kitokių. Daro apsergėjimus nuo ugnies ant visų daiktų ir t.t. Pinigus dėl suėdėjimo gali prisiųst pačto Money Order'iu arba Expresso Co., o tuojaus bus išsiųstos bankavos knygtės.

DOVANAI! **DOVANAI!**

NAUJA LIETUVIŠKA DAKTARIŠKA KNYGA

„VADOVAS IN SVEIKATA“

50.000 egz. vėl išleista šios knygos. Ji parašyta D-ro Prof. COLLINS, o vėliausias išleidimas, su daug pridėjimų plačiau išaiškinta — visokios ligos ir kaip būt sveiku bei laimingu. Pripildyta **DIREKTORIAUS COLLINS N.Y. MEDICAL INSTITUTO.**

Apart kitų moksliskų, kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingeidžių pamokinimų, apie vyrų ir moterų lytišką susituokimą, ką nieks dar ikišiol teip atvirai ir drąsiai neaprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą“.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, nors kaštuoja 45c., bet kad apšvietimui liandies išduota, tai kiekvienas, kuris atsims tik keletą stampų už prisuntimą, aptures per pačtą „VADOVĄ IN SVEIKATĄ“.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išsigydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias. Skaitytojas šios knygos, nereikalas pas pseudo—geradejus įieškot pagelbos.

Jer esi nesveikas, pirmian neg kreipsies pas kokį daktarą, kad neesančią ligą nekalbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk „VADOVĄ IN SVEIKATĄ“.

Teipat COLLINS N.Y. MEDICAL INSTITUTAS, vyrų ir moterų visokias ligas išgydo pasekmingai, nes pergalejimui ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir ganta išduoda. Kad ne ypatisškai, tai (lietuviškai) aprašyk ligą, kad liga bus išgydoma ir bus prisiusti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo liga nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinėjama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaules

ADRESUOK:

The COLLINS N.Y. Medical Institute

140 West 34-th st. New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 po p.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelų tikiety.

Parduodame geležinkelų tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

GRAMATIKA angliszkos kalbos.

Su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, k.t. beast [byst] žvėris; eigt [eit] aštuoni; eye [aj] akis ir t.t. 174 pusl. Su prisuntimu..... \$ 1.25

Vaiku Draugas arba kaip išmokyti skaityt ir rašyt be mokiniojo. 222 abrožėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Puspilij 64. Su prisuntimu..... 15c

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyt. be pagelbos mokytojaus. 24 ps. 10c. Pinigus siųst per „Money Order“ po adreuu:

P.Mikolainis, Box 62 New York.